

ELŐFIZETÉS:
 Egy évre 24 koron.
 Egy hónapra 2 korona.
 VÉDELMI:
 Egy évre 60 korona.
 Egy hónapra 6 k. 50 f.
 HIRDETÉSEK:
 4 sorban ponti sor egyeztet 30 fill.
 minden betűközélnél 16 fillér.
 Helytartó ára 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 24.
 KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Rész-
 Társaság.
 József főherceg-ut.
 TELEFON-SZÁM: 15

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Csütörtök, december 31.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelkek: Az olasz borvám.
- A képviselőház ülése.
- Az iskolás gyermekek egészsége.
- Tallán az olasz borvámról.
- A király balesete.
- Eltűnt uhánus főhadnagy.
- A politikai helyzet.
- Az iskolások ülése.
- A harcoló ellenség leserrel.
- A doktor-pár.
- Tárcsa: Szétvált utak. Irta: Szathmáry Zoltán.
- Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esodái. Irta: Lagerlöf Zelma.

Az olasz borvám.

Arad, december 30.

A miniszterelnök újévi beszédének tartalmáról az a hír jár előre, hogy Tisza István gróf főként a gazdasági helyzetre és a jövő évben megoldásra kerülő gazdasági kérdésekre fog az újévi beszédében kiterjeszkedni. Mert, a mint előrelátható, a jövő év a közgazdasági kérdések éve lesz. Természetes is, hogy ott, a hol normális parlamenti viszonyok mellett, minden törvényhozás és más hivatott tényező a nemzet anyagi fejlődését és haladását helyezi első sorba, vagy legalább is nem rendeli alá minden kicsinyes és mellékes érdeknek, melyeket rendszeren a közérdekkel kapcsolatos hangzatos szövegek alá szoktak rejtegetni.

A mi törvényhozási hátralékaink legjelentékenyebb része is ily közgazdasági természetű s kapcsolatban áll a nemzet-

közi föladatakkal, melyek az államok közt lejárában levő kereskedelmi szerződések megújítására vonatkoznak. Most minden állam ezzel a nagy föladdal foglalkozik s míg mi mindig csak közjogi kérdések fölött veszekedünk, mások az igaz vitális kérdésekre fordítják legfőbb figyelmük- és erejüket. Mindenütt a nemzetközi kereskedelmi szerződések vannak napirenden s ha mi tovább is focséreljük az időt s ki-maradunk ez általános európai munkából, keservesen megérezzük a francia példa-beszéd igazságát: „mindenütt a távolle-vők huzzák a rövidet.”

Míg még magunk között Ausztriával se tudunk rendbe jönni. Még mindig ab-ban az „állapotban” vagyunk, melybe az 1899. évi 30-ik t.-cikkkel helyezkedtünk s mely 1907-ig enged időt gazdasági viszonyaink rendezésére. A vámkülfölddel még szóba sem állhattunk, mert az obstruk-ció az egész évet elpocsékolta s a közös vámtarifa megállapítása a bizottsági tár-gyalásoknál megszakadt, a nélkül pedig — a már idézett törvény értelmében — kereskedelmi szerződések tárgyalásába nem foghatunk, ilyeneket annál kevésbé köthetünk.

Kivételt csak Olaszországgal szemben kellett tennünk, mert itt a szerződést ez év végére fölmondottuk, miután különö-sen a túlmérsékelt bortarifa miatt az olasz bor piacainkat előzönlötte, hazai boraink árát jelentékenyen csökkentette s szőlős gazdáinkat tetemesen megkáro-sította. Annak idején a mi szőlőink java

része ki volt pusztulva s a mérsékelt tarifa, azonkívül, hogy fánk és állataink kivitelét lehetővé tette, inkább hasz-nunkra volt. De időközben a fölújított szőlők megint helyreépítették megcsök-kent bortermelésünket s gazdáink mind hangosabban követelték a 7 k. mérsé-kelt vám emelését. A szerződés tehát föl-mondatott, mert a tárgyi okon kívül min-denki biztosra vette, hogy az év folya-ma alatt abban a helyzetben leszünk, hogy kereskedelmi szerződéseinket általában ren-dezhetjük.

Miután ebben az ismert politikai vi-szonyok megakadályoztak, valamely mó-dot kell találni a vámháboru elkerülé-sére, mely nemcsak gazdasági, hanem politikai tekintetben is érdekünkben áll egy velünk szövetségben álló állammal szemben.

A tárgyalások most vannak folya-matban és bár a megegyezésről is ke-rültek már hírek forgalomba, — az ille-tékes kormányférfiak kijelentése szerint végleges megállapodás még eddig nem jött létre. A tárgyalásokról sincsenek tel-jes bizonyosságu részletek még előttünk, de Tallán Béla földmívelésügyi miniszter a képviselőház mai ülésén, Szederkényi Nándor és Udvary Ferenc interpellációira a Ház minden részét kielégítő fölvilágosi-tást adott.

A lényeg különben inkább a vámta-rifában van, mely gazdáink érdekeinek védelmére lesz hivatva. Ha tehát oly vámtételt vihetünk keresztül, mely ha-

Szétvált utak.

Irta: Szathmáry Zoltán.

I.

Késő őszi ősze ülte meg a tájat. Szintelen, fakó volt minden s bágyadt a napsugár, mely mint-ha csak tovább akarta volna halogatni a ter-mészet agóniáját, előkandikált a foszlányos, piszkos színű felhők közül. Nem volt a ragyo-gásában semmi melegség, nyomán nem eny-hült meg többé a hűvös őszi esőtől átázott ta-laj, nem gomolygott langyos párázat a szántó-földek színe felett, hol halaványan, beteges színnel sarjadt az őszi vetés.

Az erdő felől, az országot felett nagy csa-patokba verődve vonult a város felé s varjuse-reg. Azt a néhány színehagyott, fakózöld leve-let, a mi ott küzködött a haldoklással a fák fia-talabb galyain, egyre másra pergette le az észak-nyugot felől támadt szél.

Kopottas, jobb napokat látott urasági kocsi tartott a kis mezőváros felé s nagyon rossz országuton. Lassan haladt, óvatosan kerülget-ve a kátyukat, a mélyebben szántott kerékvá-gást.

Oreg, őszheju ember hajtotta a lovakat. Csak úgy volt öltözve, mint a kisvárosi gaz-dák, kék posztóba, amolyan olcsófélébe, a me-lyiken hamar fog a gyűrődés. Látszott is rajta, hogy ünneplőnek készült a ruha és rég

idő óta kimélték a ládafiába. Nagy ünnepnek kellett akkor lennie, mikor előszedegették.

Lehet, hogy valamikor urikocsis libérlát viselt a vén ember, a mi most már semmiké-ppen nem illene ahhoz az ütött kopott hintó-hoz, melynek a hűvös idő dacára is le volt eresztve az ernyője, talán azért, hogy ne mu-togassa olyan szémbeszökően az elárvultságát.

A kocsi hátulso ülésén egy sápadt arcú fiatal ember ült, fázósan húzta be magát uti-köpenyébe. Szivarozott s koronként köhögött. De azért erősen szívta a szivarját, rágta a vé-gét kiméltlenül.

Nem tekintett ki a határra egyszer sem, az is igaz, hogy nem sok gyönyörködni valót találhatott volna benne. Csak oda bámult me-rőn a piroskockás utitakaróra, vagy ki tudja mire s hallgatott.

Az a jóságos arcú öreg ember pedig ott a hajtóülésen minduntalan visszafordult, mintha kíváncsi lenne, vajjon nem maradt-e le valami a kocsiról. Vagy talán másért?! Látszott rajta, hogy szeretne valakinak valamit mondani, talán annak a sápadt arcú fiatal embernek a hátulso ülésén?! Már a nyelve hegyén volt egy párszor a szó, ki is nyitotta a száját, azután mintha meggondolta volna magát, mérgesen a lovak közzé vágott.

A másik pillanatban már meg is bánta a hevesességét, vissza kellett szorítani a gyeplőt, mert az erősebb zökkenésre erős köhögés fogta el a sápadt arcú fiatal embert.

II.

Domby Albert egy sürgőnyt kapott a fia orvosától.

A sürgőnyben csak ez állott:

— Kázmért hazaküldtem, várjátok kocsival.

Az öreg Domby nem éppen rendén való-nak találta a dolgot, de nem is gondolt semmi rosszra. Az orvos a család régi barátja volt, nála lakott a fővárosban Kázmér, a ki éppen az utolsó vizsgájára készült. Az öreg nem tudta, hogy miért hagyja éppen most oda a fő-városet Kázmér, de nem tulajdonított a dolognak valami nagy fontosságot. Ha neki úgy tetszik, hát legyen úgy.

Hanem Erzsike, akit úgy vett a házhoz az öreg ur, mint egyik távoli rokonának árváját, nagyon elhalványult erre a hírre. Valami bal-sejtelem kizozta. Még az öregnek kellett csitít-tani, hogy aligha lesz a dolog komoly, ha be-teg lett volna, megirták volna. Hanem bizonyára fél a vizsgától.

Mikor aztán begördült az ócska, mohos zsindelyű kastély kocsija a kocsi s megpillan-totta a fiát, hát... a szívére valami. Erzsikének meg... kellett támaszkodni a tor-nácón a kocsiszék, hogy össze ne essék. A sze-me mintha meg is nedvesedett volna...

Az a halálosan halovány arc megijesztette mindkettőjüket, a kik hozzá voltak szokva ah-hoz a gondolathoz, hogy Kázmér maga az erő, az élet.

s oly kontingenszt állapítanak meg, mely érdekeinkkel összhangzik, gazdáink kielégítve láthatják jogos követeléseiket.

A boron kívül természetesen egyebekkel is érdekelve vagyunk, habár nem is oly nagy mértékben. Mindazáltal felfigyelünk megérdemlik, hogy a költsönös elszolgáltatások mérlegelésénél kellő tekintetbe vételessék. S általában kormányunk egész erélyére lesz szükség, hogy még ideiglenesen és rövid időre is oly szerződést kössünk, melyben ne az osztrák kiviteli érdekek dominálnak.

△

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 30.

A daráló malom harcosai, a nemzeti jogok don Quixotejai, akik fénylő, de életlen kardokkal hadakoznak és szóval töltik meg puszkáikat s úgy lövöldöznek a semmibe — ma korán gyülekeztek már, hogy valamiképen mindjárt az ülés legelején elvehessenek egy kis időt az országából. Ma az elnök ellenállásán megtört ez a szándék s Csávolszky Lajosnak korán kellett sorompóba szállania, hogy szapora beszédével s ismert sikoltó temperamentumával támogassa a nyolcak szövetségét. Ujév előtt ma van az utolsó ülés. Az új év napja tehát nem hoz békeséget a nemzetre, Csávolszky és társai nem akarják...

A képviselőház ülése december 30-án.

— Kezdeté d. e. 10 órákor. —

Elnök: Perzel Dezső.

Elnök megnyitja az ülést s fölolvastatja a jegyzőkönyvet. Kaas Ivor megpróbálja, hogy mikép lehetne egy kis kavicsot dobni a meginduló ülés szekere elé. Föláll s azt kifogásolja, hogy a jegyzőkönyvben nincs feltüntetve az, hogy hány órákor rendelte el az elnök a szünetet.

Elnök: Amit Kaas Ivor kér, az nem szükséges. Főteszi a kérdést, vajjon elfogadják-e a jegyzőkönyvet?

Csávolszky Lajos: Azt hiszi, hogy a Ház nem határozatképes. Kéri a Ház megszámlálását.

Elnök: Ha konkrét indítvány nincs a jegyzőkönyvhöz, akkor csak tanácskozásképesnek

megszámlálást.

A Ház elfogadja a jegyzőkönyvet.
Berzeviczy Albert: Két jelentést terjeszt be a tanítók nyugdíjalapjáról.

Nyegre László, a gazdasági bizottság előadója jelentést terjeszt be a Ház tisztviselőinek drágaság-pótlékáról és Konkoly Thege Sándor napidij igényeiről.

Fölolvassák ezután az interpellációs könyvet, melybe a következő nevek vannak bejegyezve: Szederkényi Nándor, Udvary Ferenc az olasz szerződés kérdésében, Szluha István, Lovászy Márton és Soymosy Odön báró.

Elnök: A Ház két órákor tér át az interpellációkra.

(A zárzó-áradat)

Csávolszky Lajos élti kíván a zárzó jogával s indokolni kívánja ellenindítványát. Mindjárt felszólalása elején azonban, eltér ettől a szándék től s szemelvényeket kezd fölolvadni az obstrukció folyamán elhangzott beszédekből, avval a szándékkal, hogy a Kossuth párt tagjainak következetlenségét igazolja. Egymásután kerülnek sorra a szemelvények Nesi Pál, Lengyel Zoltán, Barabás, Vásonyi, Polónyi beszédeiből. Végre a szónok befejezi fölolvadásait, egy pár tirádát mond a „küzdelen” nagyságáról, a saját következetességéről és elvhűségéről, aztán befejezi beszédét s kéri ellenindítványának elfogadását.

Az obstrukciók kisdéd nyájában örömmel fogadják Csávolszkyt s éljeneznek. A Kossuth-párton azonban fölemelkedik Olay Lajos s személyes kérdésben kér szót.

Olay Lajos: Csávolszky Lajos jónak látta megvadásni a függetlenségi pártot s olyan szemelvényeket tud olvasni a párt tagjainak beszédeiből, amelyek egészen más viszonyok közt mondtak el, mint aminők a mai viszonyok. Szólo nem restelli bevallani, hogy ő első sorban magyar ember s csak aztán partermber s azt hiszi, hogy minden becsületes ember így van vele. (Helyeslés a jobboldalon.) Emlérem, hogy a függetlenségi párt a nyelv érdekeiben állást foglalt, harcolt, küzdött, angazsálta magát a legszélsőre, s harcát becsületesen folytatta is mindaddig, amíg azt nem látta, hogy a harc könyörtelen s a viszonyok mérlegelése nélkül való folytatásával romba döntik az országot. (Elnök helyeslés a jobboldalon.) Mikor a harc abba a stádiumba jutott, hogy nem volt más választás, mint vagy az, hogy menjünk haza és élítsük a kapát, kaszát vagy az hogy a nyugodt mérlegelés politikáját kövesük (Elnök helyeslés jobbról, mozgas az Ugron párton) és a becsületes hazafiakhoz illo higgadsággal intézzük ügyeinket, akkor ez utóbbi politikához csatlakoztunk, nehogy amugy is gyöngye alkotmányunkat teljesen aláássuk.

ar hirdel. Mi nem adtuk föl jogainkat s igyeinket a magyar nyelvhez, csak olyan időkre halasztottuk, amikor negyven ezer magyar család számára nem fog belőle szerencsétlenség, gond és bánat származni. (Ugy van, ugy! a jobboldalon. Ellentmondás az Ugron párton.)

Várady Károly: Eh! Uros beszéd! (Nagy zaj)
Kubinyi Géza: Mi az üres beszéd? Majd otthon a választói előtt merje azt mondani. (Zaj)

Várady Károly: Nem értem mit mond Kubinyi ur!

Kubinyi Géza: Azt mondom, hogy ha van bátorsága, mondja el ezt otthon.

Várady Károly: Nem értem. (Nagy derűtlenség. Főkiáltások: Nem akarja megérteni! Nem tudja megérteni!)

Elnök: Várady képviselő ur egyuttal záróbeszédét is megakarja tartani?

Várady Károly: Meg. A szónok ezután csak ugyan belekezd unalmas, végnél-ülnekinduló felszövegébe s avval kezdi, hogy a delegáció albizottságaiban németül beszélnek. Ez ellen tiltakozik. Majd áttér Tisza István előf. beszédére s a póttartalékosokról már nagyon gyakran hangzott Ugron féle érvelést reprodukálja általános figyelmetlenség között. Ugyanígy polemizál Nyiry Sándor kerácsonyi beszédével. Végül áttér ezen indítványának indokolására s azt elfogadásra ajánlja.

(Aki ezimtetel kezd.)

Elnök: Következik Molnár Jenő. (Főkiáltások jobbról: Nincs itt! Nincs itt! Zaj).

Holló Lajos: (Főáll).

Elnök: Konstatálom, hogy Molnár képviselő ur nincs itt. (Molnár Jenő beszalad a terembe. Derűtlenség)

Molnár Jenő: Szünetet kér. (Derűtlenség)

Elnök: A képviselő ur nem kezdheti a beszédét avval, hogy szünetet kér. (Derűtlenség)

Molnár Jenő: Hát akkor beszélek... Kötelességet vél teljesíteni, mik r választóinak kívánságához képest a nyelv javáért küzd. Angol analogiákkal kezdi beszédét, majd a köztünk és Ausztria közt főnnálló viszony fejtegetésére tér át és ezt történelmi adatokkal tarkítja.

(Az újév szünet.)

Molnár Jenő beszéde után az elnök a vita folytatását elhalasztotta. Azután azt indítványozta, hogy a Ház január 4 ig ne tartson ülést. Január 4 én legyen az első ülés, a mikor folytatják az ujoncjavaslat elleni záróbeszédet.

A Ház ilyen értelemben határozott.

(Interpellációk.)

Ezután áttértek az interpellációkra.

Solymosy Odön báró az adóreform ügyében interpellálta a pénzügyminisztert, a földkataszteri becslések kiizaitását sürgetvén.

Az öreg kocsis lesegítette a fiatal urat a kocsiról. Kázmér megölelte az apját hosszan, forrón, szótlanul. És összecókolta a kezét.

Ugyanígy szótalan volt az öreg kocsis is, meg Erzsike is, a kik némán, sokatmondólag néztek egymásra. Az öreg János tekintetében több volt a szánalom, az Erzsikéjében több a fájdalom, a mi úgy megzaklatta a gyöngye szívet.

Ez történt akkor, mikor Dombó Kázmér leszállt a kocsiról, de nem tudott szóhoz jutni a fájdalmas, szaggató köhögéstől.

III.

A vacsoránál már tréfálkozott Lassan, vontatottan beszélt, de nagyon sokat. Mintha nagyon, de nagyon sok mondanivalója lett volna s félne attól, hogy nem mondhatja el, mert nem lesz rá ideje.

Csak az apjához beszélt inkább, a leánynyal csak közönyös szavakat váltott.

Ekkor mondta el, hogy valamelyik mulatóhelyen összekoccant egy társával s az után a mellébe szurt. Ugy beszélték meg az orvosai, hogy nem élési... Kijelentéseket. Különben nem is érdemes... Főlkül beszélni. Megtörtént katonadolog az egész...
Azután elmondta, hogy haza gyött Pihenni akar. A vizgákat majd leteszi később. Különben sem akar nyilvános pályán működni. Megundorodott a zajos életől. Ide jött haza s a gazdasághoz lát, segít az apjának, ugyis friss, fiatal erő után kívánczik itt minden.

Az öreg csak hallgatta, hogy mit beszél a fia. Először ámulva, azután megdöbbenéssel. Eleinte nem tudta mire velni ezt a nagy átalakulást az ifju keblében, később megvillant valami tiszta gondolat az öreg ember agyában, egy fájó hur meg mintha elpattant volna a lelkében. De nem szólt semmit, rábólintotta helybenhagyólag a fejét mindenre.

— Jó lesz ugy, — mondta — a hogy te gondolod. Ez volt az én vágyam is. Igaza van Horácnak, a kit mi gondosabban olvastunk, mint ti: Beatus ille... csak örülök, hogy szakítottál előbbi terveddel.

A fiu pedig csak beszélt s a hangja megcáfolta mind azt, a mit mondott. Csöndes rezignáció érzett ki a hangjából, mikor azt állította, hogy most lesz csak igazán boldog.

Most egy kicsit beteg még, de ez is inkább az utól van. A törődés, az álmatlanság megviselte. De muló gyöngeség az egész, meglassák, kiheveri egy éjszaka.

— Meglátod Erzsike, te is, — fordult a leányhoz — milyen egészséges ember leszek, itt a szabad levegőn egész másképen érzi magát az ember.

Azután fogadkozott, hogy táncolni fog még az Erzsike lakodalmán tíz emberért is, csak várjanak.

Meg is kérdezte Erzsikét nyomban, hogy milyen ember az új gyógyszerész, a ki azóta telepedett le a városban.

Szép ember, gazdag is. Legalább ezt írta

róla Erzsike. Mert Erzsike szokott levelezni Kázmérral az öreg helyett.

Egyszer volt is az öregnél a gyógyszerész, a ki az illendőség okából sorra vizitelte az előkelőbb házakat. Akkor írt róla Erzsike, de csak éppen azért, hogy írjon valamit Kázmérnak. Nagyon közönyös hangon volt az a levél írva.

Más tréfásan mégis úgy beszélt a dologról Kázmér, mintha talán tetszene is a gyógyszerész Erzsikének.

A leány arcát beárnyékolta a bánat, nagyon belesajdult a szívébe erre a tréfálkozásra valami fájó érzés. Et is fordult egy pillanatra s észrevétlenül törült ki nagy beszédes szeméből egy-két odafakadt könnyet.

Mikor egyre lassabb, elfogódottabb lett a fiu hangja, az apja előhozta, hogy jó lenne, ha aludni térne...

Kázmér leplezetlen örömmel kapott az alkalmon.

Jó lesz bizony. Erzsikét meg is kérte, hogy vesse meg az ágyat. Mert ugy senki sem tudja a szokását, mint Erzsike. Csak egy nagy pártát, hanem egy kicsit okvetlen.

A leányt erre elfogta a zokogás.

IV.

Mikor Kázmér lefeküdt, Erzsike az ebédőben elszedte az asztalneműeket.

Már akkor veresre volt a leány mindkét szeme sírva.

szaba István egy közigazgatási visszaélés
 ügyében interpellálta a belügyminisztert.
 Mindkét interpellációt kiadták az illető mi-
 nistereknek.

[Az elass berovám. és a temesvári szerd. pü-
 gyügyében tett interpellációkat lapunk
 helyén, külön közöljük.]

Tisza István miniszterelnök letette a Ház
 elé az 1903. évi zárószámadásokra vonat-
 zó jelentést.

Végül az elnök boldog új évet kívánt a
 tagjainak s az ülést bezárta.

Iskolás gyermekek egészsége.

(Nyolckor-é, vagy kilenckor?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Az aradi iskolaszék múlt havi ülésén, a
 mint ismeretes, Mülek Lajos dr. indítványára
 a közigazgatási bizottság megkeresésére el-
 döntözte, hogy az elemi iskolás gyermekek
 egészsége érdekében az iskolai előadások kez-
 detét a téli hónapokban nyolc óráról kilenc
 órára teszi s egyúttal országos mozgalmat indít,
 hogy ezt az intézkedést az egész országban
 kövessék életbe. Az iskolaszék egyhangulag
 szavazta meg ezt a határozatát.

Az iskolaszék a mai ülésén visszavonta a
 múltkor egyhangú határozatát, sőt még a múlt
 évi öt a mai ülésig sem tartott a határozat
 iránt: az iskolaigazgatók előterjesztésére a
 polgármester az első pár nap után a maga ha-
 táskörében visszaállította a régi rendet. Igen
 érdekes különben, hogy mi volt az indító oka
 ennek a gyors véleményváltoztatásnak. Az is-
 kolaszék ülésének idevágó része így folyt le:

Müllig József iskolafelügyelő előadja, hogy
 az iskolaidő kezdetének 8 óráról 9 órára való
 áttétele ellen az összes iskolák igazgatói elő-
 terjesztéssel éltek. Az órarend ilyen megvál-
 toztatása szerintük lehetetlen ugy a gyermekek,
 mint a tanítók egyrésze miatt. A hitoktatók t.
 , akik mindnyájan középiskolákban is tanita-
 nak, óráikat nem képesek úgy berendezni, a
 hogy ezt ez a változtatás kívánja. Nem lehet a
 középtanodák tanrendjét az elemi iskola miatt
 megváltoztatni. De a szegény szülők sem te-
 hetik, hogy gyermeküket 9-től 12-ig járassák
 iskolába, mert az anyák velük szokták a gyár-
 ban dolgozó férjök ebédjét elküldeni, amit így
 nem tehetnek. A jobb módúak zenedébe jár-
 ták gyermekeiket. — ezek sem lehetnek délig

Az öreg Domby nem szólt semmit, csak
 odament Erzsikehez s kezével gondoskodólag
 hátrasimította szép fűrtjeit a homlokáról.

Azután homlokon is csókolta. És akkor
 már az öreg ur szeméi is tele voltak könnyel...

A két szomorú ember könyve pedig olyan so-
 kat beszélt egymásnak.

Később rendezgetés közben rákadtak egy
 karosszéken a Kázmér uti köpenyegére. Erzsike
 éppen fel akarta akasztani, miköz kiesett a ka-
 bát zsebéből egy divatos alakú fénykép.

Egy feltűnően szép asszony arcképe.

Látszott a képen, milyen égetők, perzselők
 lehetnek a szép szemek pillantásai. A hajában
 gyönyörű diadém pompázott, mint az olyan ass-
 szonyokéban, a kik nagyon szeretik az ékszer-
 t. Szép vastag, illatos lehetett a haj, drága, nagyon
 drága az az ékszer. Az ajka husos, élveteg volt.
 De sok hamis csókot tudnak adni-venni az ilyen
 duzzadt ajkak. Mosolygott a szép nő. Bizonyára
 sok emberre mosolygott már így világéletében.

Az arckép hátulján csak egy sor állott:

— Az én hősnőmnek.

Az öreg ur meg Erzsike sokáig nézték a
 képet, az arcot is, az írást is. És egyet gondol-
 tak abban a percben, mikor a szobából kihal-
 latszott a Kázmér görcsös köhögése.

— Abból a köhögésből majd csak gyógy-
 gyulsz valahogy, de abból a másik sejtől a
 szívem... hát, hogy...
 Később a két ember...

az iskolában. Bemutatja az igazgatók és hitok-
 tatók nyilatkozatait és indítványozza, hogy a
 múlt havi határozatot helyesléssel hatályon kívül.

Institúris Kálmán polgármester, iskolaszéki
 elnök elmondja, hogy a határozat életbelépte-
 tése után a második napon vagy öt szülő, köz-
 tük egy waggongyári munkás és több piaci
 árus felkeresték és előadták panaszukat a ha-
 tározat ellen. Hogy ők már hét órákor elmen-
 nek hazulról, s így a gyermek héttől kilencig
 az utcán kóborlással tölti az időt, mert nincs
 felügyelete. Már úgy is kaptak a gyermekek
 egy félórányi haladékat a felkelésre, mikor a
 zónaidő szerint kezdtek az előadásokat tartani,
 — minek most újabb egy óra? Vannak, akik
 már hét órákor ott vannak az iskolában me-
 legedni, azok kilenc óráig csak léhászkodnak, paj-
 koskodnak. Ezt meg kell akadályozni. A hit-
 oktatók szempontjából is hozzájárul az előadó
 indítványához. (Helyeslés.)

Mülek Lajos dr. nagyon csodálja, hogy az
 iskolaszék a múltkor egyhangú határozata után
 helyesli a polgármester szavait. Csodálja azt is,
 hogy az iskolaszék elnöke türtte a határozat
 eddigi negligálását, ahelyett, hogy rendkívüli
 iskolaszéki ülést hívott volna össze s itt vál-
 toztatta volna meg a határozatot. Ha a polgár-
 mesternél ötten jártak panaszkodni, nála ötve-
 nen jártak hálálkodni. Nem a hitoktatók ké-
 nyelmi szempontját, de a humánus szempontot
 kell tekinteni. Salacz iskolaszéki elnöksége
 alatt is reggel kilenc órákor kezdődött az elő-
 adás, és akkor nem volt semmi baj. Persze, a
 tanítók nagy ellenkezését a magánleckék ad-
 hatásának kérdése okozza, amiben t. i. ez az
 új rend zavarja őket. Ő a tanítók anyagi helyze-
 tét mindig javítani kívánta, de ebben a kér-
 désben inkább a gyermekek érdekét tartja
 szem előtt. A hat esztendőes gyereket reggel
 hat órákor felzavarják, hogy nyolcra iskolában
 lehessen: ez lelketlenség. Ő bele megy a fél-
 kilenc órai tanidőkezdetbe is, de csupán azért,
 hogy a hitoktatók kényelmesebben éljenek,
 nem hajlandó a gyermekek érdekeit feláldozni.
 A hitoktató inkább magamagát, mint a hitnek
 a gyermekbe csöppögtetését tartja szem előtt.
 A zenetanítás 6—8 éves gyermekeknél inkább
 megakadályozandó, mint támogatandó, mert az
 ilyen gyermeknek nem felemelő dolog a zene,
 hanem napszamos munka.

Almási T. Pál rövid felvilágosítása után
 Posgay Lajos dr. városi főorvos, Mülek indít-
 ványa mellett szólal fel. Tekintetbe kell venni
 — úgy mond — a gyermekek korát, a téli év-
 szakot, a hideg időt és úgy kell elbírálni ezt a
 kérdést. Nem lehet tudni, nem lesz-e olyan hi-
 deg idén is, mint tavaly, ha pedig olyan hideg
 lesz, bizonyára nem fognak a szülők sem pa-
 naszkozni az új rend ellen.

Institúris Kálmán nem tartja végrehajtha-
 tónak a határozatot. Igaz, hogy több mint egy
 évtizeddel ezelőtt már volt kilenckor kezdődő
 előadás, de ez az állapot csak egy fél évig tar-
 tott. A gyermekeknek semmi bajok sincs a ko-
 rai felkeléssel: lám, tavaly a tél erős volta da-
 cá a is nyolckor mentek, és mégsem jött ak-
 kor hozzá, mint az iskolaszék elnökéhez egy
 szó panasz sem.

Mülek Lajos dr. él a zárszó jogával. Azt
 hitte, hogy Posgay főorvos felszólalása meg-
 győzi az iskolaszéket, miszerint a határozat ér-
 vényben tartása a gyermekek érdeke, ami az
 egyedüli, ami őt vezeti. Kéri, hogy legalább az
 első és másodosztálybeli fiú és leánygyerme-
 kekre tartsák fenn a határozatot, vagy legalább
 tegyék a tanidő kezdetét 8 órára, mert az
 oktatást gátolja, ezt elvégzik a szülők is.

ha az isten imadására és egy-két imára meg-
 tanítják.

Simay István iskolaszéki másodeinök sze-
 rint a gyermekeket inkább edzeni, mint ké-
 nyeztetni kell. Az a félóra, amit Mülek kér,
 már nem natároz. Kéri, hogy az előadó indít-
 ványát fogadják el.

Elnök erre felteszi a kérdést, de nem úgy,
 amint Mülek kívánja. Mülek követeli, hogy a
 kérdést az ő formulája szerint tegyék fel, amire
 erős ellentmondás és zaj támad.

Az iskolaszék tizennégy szóval három ellen
 megszavazta a múlt ülésen hozott határozatát.

Befejezésül Mülek Lajos dr. izgatott han-
 gon felszólalt, hogy elvárta volna, miszerint a
 kérdésben érdekelt tanítók és lelkészek tartózkodjanak a szavazástól. Ezek t. i. valamennyien
 a Mülek indítványa ellen szavaztak.

A király balesete.

(Megnyugtató hírek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Bécsben tegnap nyugtalanító hírek voltak
 elterjedve a királyról. Merényletről beszéltek,
 mignem aztán kiderült, hogy Ő felségét bal-
 eset érte, a mely szerencsére csak könnyebb
 természetű, a mit a mai jelentések is megerő-
 sítenek.

A király, mint már évek óta, a karácsonyt
 az idén is Ferenc Szalvator főherceg és neje
 Mária Valéria főhercegnő, valamint ezek gyer-
 mekei körében töltötte. Az ünnep második nap-
 ján, szombaton este a kastélyban történt a bal-
 eset, a melyről felhivatalosan ma a következő-
 ket jelentik:

Mikor a király szombaton a wallseel kas-
 tély lépcsőjén kíséret nélkül lement, egyik
 sarkantyuja megakadt a lépcsőt borító szőnyeg-
 ben, a minek következtében elesett és homlo-
 kát a lépcsőn álló fapad korlátjában megütötte.
 A király maga kelt fel és egy véletlenül arra
 járó inas kíséretében lakosztályába ment, a
 nélkül, hogy orvosi segítséget kellett volna
 igénybe vennie.

A felség arról panaszkodik, hogy a ke-
 resztcsontján fájdalommal érez, a mi valószínű-
 leg jelentéktelen inyrándulás következménye
 lehet. Azóta a király teljesen jól van és a
 Burgban rendszeresen végzi napi munkáját.

Tegnap délután audiencián fogadta a ki-
 rály Montenuovo herceg udvarmestert és Ge-
 luchowszky gróf külügyminisztert. Ma reggel
 négy órákor szokása szerint fölkel a király,
 hogy íróasztalához üljön.

A király hoinap általános kihallgatást szár-
 dékozik adni, de ez esetleg elmarad, mert a
 felségnek a kihallgatás során huzamosabb ideig
 állva kellene maradnia, ami a keresztcsont tá-
 ján levő fájdalmak megújulását vonhatná ma-
 ga után.

A király a baleset folytán ma nem vett
 részt Rudolf trónörökös nevelőjének, Latour
 altábornagynak temetésén.

Más oldalról azt jelentik, hogy a király ál-
 lapota aggodalmakra egyáltalán nem ad okot.
 Ő felsége még mindig érez ugyan egy kis fá-
 dalmat a hátában, mert néhány napig fog tar-
 tani, amíg az inyrándulás következményei telje-
 sen elmúlnak, de egyébként teljesen jól érzi
 magát. A zuzódás, melyet szeme fölött szenved-
 tett, mikor a lépcső élének nekibukott, szeren-
 csére szintén csak jelentéktelen.

A bécsiek közt mindamellett nyugtalanító
 hírek elterjedve és a Hofburg udvarán
 az udvarbírók...

Várták, hogy orvosi jelentést fognak kiadni, de ez nem történt meg, mert a király csak annyiban részesül orvosi kezelésben, hogy a látát masszozzák és hogy a homlokát hideg vízzel borogatják.

TÁVIRATOK.

Készülődés a háborúra.

Köln, dec. 30. A Köln Ztg. jelenti Pétervárról: Vladivosztoki távirat szerint nem adnak fel minden reményt a béke fenntartására nézve. A japán hajóhad mozgósítását a koreaiaknak a japánok ellen való nyílt ellenségeskedéséből is lehet magyarázni. A japánok Korea éli részében való érdekeiket valószínűleg tettleg védelmezni fogják. Nevezett lap azt is hozzáfűzi, hogy ez a kétségkívül jól értesült forrásból eredő hír jogot ad a japánoknak arra, hogy érdekeiket Dél-Koreában fegyveres erővel védelmezzék és hogy szembeszálljanak ama hisztériákkal, a melyek szerint Oroszország Dél-Koreába való nagyobb csapatszallításokat készülőben áll. (a.)

London, december 30. A Daily Mirror jelentése szerint Japán felkérte Oroszországot, hogy nyújtson anyagi kezességet Koreára vonatkozó becsületes szándékait illetőleg, miért szállítsa le kelet-ázsiai vizekben tartott hadihadját fele számra.

New-York, december 30. Oroszország és Japán nagy mennyiségben vásárolnak marhahúst Chicagóban, Sankt Paulban az elmúlt héten 100 000 barel lisztet adtak el Japánba való átvitel végett. Norfolokban Japán számára 1500 tonna pocachonta-kőszén raktaozk be.

Tokió, december 30. Késő este tették közzé kabinetből elhatározott és a titkos tanácsból elhagyott szükséges intézkedést, mely lehetővé teszi a kormány számára a hadsereg számára a katonai védelem céljára szolgáló korlátlan hitel szerzésére. Ezenkívül három intézkedés történt, az egyik a szjálizni vasutat a kormány messzemenő ellenőrzése alá helyezi; a másik intézkedéseket tartalmaz a főhadiszállás és a törzsek háború eseteire való szervezésére vonatkozólag; harmadik intézkedést létesít.

Tallián az olasz borvámról.

(A Képviselőház mai üléséből.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 30.

Az utóbbi napokban csupa zavaros, egymásnak ellentmondó hírek érkeztek Rómából a kereskedelmi tárgyalásokról. Közvetlenül az ünnepek előtt azt jelentették, hogy a provizorium már biztosítva van, mert a magyar és osztrák kormány megbízottjainak újabb propozícióit elvették.

Az ünnepek alatt, de még inkább ma, legilletékesebb helyről megcáfolták ezt, mennyiben Tisza István miniszterelnök magánaton kijelentette Molnár Ákos képviselőnek, aki ebben az ügyben interpellálni akart, hogy az újabb propozíciókról az azok elfogadásáról Bécsből elterjedt hírlapoktól.

De hivatalosan is történt nyilatkozat tárgyban: Tallián Béla földmívelési miniszter a hozzá intézett interpellációkra megelégedően, teljesen megnyugtató fölvilágosítást adott a borvám ügyében.

A képviselőház mai ülésén Udvary Ferenc és Szederkényi Nándor interpellálták az olasz kereskedelmi szerződés ügyében a földmívelési és a kereskedelmi minisztert. Szederkényi Nándor főlemlitette, miszerint nagyon nyugtalanítja a magyar bortermelőket az a hír, hogy csak igen csekély mérvben emelik az olasz

Tallián Béla földmívelési miniszter úgy maga, mint a földmívelési miniszter nevében előzetes választ adott az interpellációkra. Végsőleges nyilatkozatot, úgy mond, nem tehet, mert a tárgyalások Olaszországgal nincsenek befejezve. A kormány tudja, mivel tartozik a szőlőgazdáknak és megnyugtathatja a Ház minden tagját, hogy a magyar kormány képviselői a lehető leghatározottabban védik a magyar érdekeket, a tizenhét koronás borvámra vonatkozó hírek, a melyek a napilapokban jelentek meg, nem felelnek meg a valóságnak. Tekintettel az olaszok nagy előzékenységére, reméli a kormány, hogy egközelebb meglesz a provizorikus megegyezés Olaszországgal, még pedig a magyar érdekek megvédése mellett.

Tallián válasza igen jó hatást tett a Ház minden részén, s azt a két interpelláló is tudomásul vette.

Rómából ma ismét több, ugyancsak ellentmondó hír érkezett a borvámról. Az egyik római hír szerint a tárgyalások ismét olyan stádiumba jutottak, hogy a provizorium előreláthatólag néhány nap múlva, de mindenestre még ebben az évben létrejön.

A N. W. Tagblatt római tudósítójának ugyancsak egy mai távirat szerint azt mondta az olasz földmívelésügyi miniszteriumnak egy magas állású hivatalnok, hogy a tárgyalások, ha nem is hiúsulnak meg, annyira összebonyolódottak, hogy ha a diplomácia erőlyesen közbe nem lép, semmit sem lehet remélni.

Ezzel szemben szintén Rómából, állítólag a pénzügyminiszteriumból, azt jelentik, hogy a tárgyaló felek bortechnikusai valami modus vivendit dolgoztak ki, amelyet római vélemény szerint a magyar kormány elfogadna. Egy hosszabb római távirat szerint a megbízottak az ünnepek alatt nem tárgyaltak. Sok körülményből azonban azt lehet remélni, hogy a borkérdést, ha a tizenegyedik órában valamely váratlan fordulat be nem áll, mindkét fél megelégedésére meg fogják oldani.

Az olasz belügyminiszteriumban vasárnap minisztertanácskozás volt, amelyben résztvettek Gioiitti, Tittoni, Luzzati, Eava miniszterek és Malvano szenátor. A tanácskozás öt óráig tartott s egy órahosszat báró Pasetti is résztvett benne. Főképp a borkérdéssel foglalkoztak, amelyet, mint Rómából jelentik, alaposan megvitatottak. A tanácskozás eredményeként új borvámjavaslatot terjesztettek a magyar és osztrák kormány elé.

Az éjjeli órákban egy távirat a tárgyalásokról szenzációs hírt közöl. E szerint a mai napon az osztrák-magyar és olasz vámprovizoriumot megkötötték, még pedig 1904. szeptember végéig, azaz kilenc hónapra; azon klauzulával, hogy mindazon bormennyiségek, a melyek az olasz kikötőkben elraktározás és elszállítás céljából vannak, január végeig Magyarországra az eddigi kedvezményes vámtétel alapján hozhatók be.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Peleskel nótárius, bohózat. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Délután: Cigánybáró, operette. Este: A vörösapka, népszimű. (Páros bérlet.)

Szombat: Tavasz, operette. (Páratlan bérlet.)

* A görög rabszolga. A színtársulat új komikus Ligeti Vilmos ma este mutatkozott be az aradi színházban. A Görög rabszolga-ban a nem olyan szerepet,

amelyben tanujelét adhatta volna minden képességeinek. Közönség igen gyenge számban volt a színházban és nem tudjuk, vajjon azért került e a műsorra a Görög rabszolga, hogy az új komikus bemutatkozzék, avagy azért kellett Ligetinek ma fellépnie, mert a darabban a prefektust játszani kellett valakinek. Ha az első eset áll fenn, akkor nem helyeseljük a darab, illetőleg a bemutatkozó szerep megválasztását, ha az utóbbi, akkor sajnáljuk, hogy az igazgatóság nem nyújtott alkalmat az új tagnak olyan szerepben bemutatkozni, amely alkalmas erre a célra. Ligeti mai alakításából azt láttuk, hogy feltétlenül rutinizott színész, rendkívül tisztában van a komikum eszközeivel s erős vénája van. Hogy mint szalon komikus be fogja-e tölteni az elődje helyét, arról most nem szólhatunk. Az első benyomás, melyet bemutatás alakulásával keltett, feltétlenül kedvező. (a.)

* Zilahyné szerződése. Ugy a fővárosi, mint az aradi sajtó ismételtén foglalkozott már Zilahyné S. Vilma asszony ismert szerződésének ügyével, mely őt 1904 évi szeptember havától kezdve a budapesti Népszínházhoz köti. Ugy emlékeztek meg a dologról, mintha ez a szerződés Zilahyné művészetét teljesen elvonná az aradi színházról s már január 1-én kellene elfoglalnia helyét. Egyik állítás sem felel meg a való ágnak. A szerződésből világosan kitűnik, hogy Zilahyné köteleme csak a jövő év szeptember havában kezdődik s oly feltételekkel, amelyek megengedik, hogy havonként kétszer, négy-négy előadásban léphet fel az aradi színházban. Ez tehát a statusquo változatlan fennmaradását jelenti, mivel ma sincs havi nyolc fellépésénél több Zilahynénak.

A politikai helyzet.

(A miniszterelnök újévi beszéde. — Az évatos Ugron. — Polónyi és Kossuth Tiszánál. — A házszabály-revizió.)

— Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 30.

A politikai körök érdeklődése az újévi beszédek elé fordul. Természetesen a miniszterelnök újévi beszédére kíváncsiak a legtöbben, de érdeklődéssel várják, hogy mint fog nyilatkozni Kossuth az obstruáló ellenzékéről.

A M. Sz. mai számában azt jelenti, hogy a miniszterelnök újévi beszéde a gazdasági helyzettel, a tervben levő gazdasági reformokkal a katonai kérdésekkel és végül a mostani obstrukció miatt szükségessé vált házszabály-reviziónak kérdésével fog foglalkozni. Az utóbbi tekintetben hangsúlyozni fogja a miniszterelnök, hogy a házszabályok revízióját csak a Ház számottevő pártjainak vezető embereivel egyetértően akarja megállapítani. Szabadelpárti körökben remélik, hogy a Kossuth-pártiak is belemennek abba, miszerint a jövőben néhány kétségbeesett alak ne duhassa föl az országot.

A Ház folyosóján ma Ugron tegnapi beszédéről tárgyaltak. A beszédét nagy kíváncsúsággal várták, különösen a Kossuth-párton. Az a hír volt elterjedve, hogy Ugron hevesen meg akarja támadni a Kossuth pártot. Ez a támadás azonban elmaradt, állítólag azért, mert Ugron nesztét vette, hogy a támadás esetén a Kossuth-párt egy kiváló tagja még nagyobb támadást intézne Ugron ellen. Elmondandó, hogy Ugron miként viselkedett a delegáció albizottságának 1898. évi ülésén, a mikor az akkori hadügyminisztert az albizottságokban folyton védte, és csak a nyílt ülésen merete kritizálni. Akkor ugyanis Ugronnak üzleti ügye volt a Reichsriegel-miniszterrel. Ennek bolygatása természetesen kelleme volt Ugronra, azért inkább ő is... ot a Kossuth-pártnak.

Arról is sokat folyt a szó, hogy *Kossuth és Polónyi* a harmadéves katonák dolgában tárgyalásokat folytattak a miniszterelnökekkel. Eszerint *Kossuth Ferenc* és *Polónyi Géza* tegnap délelőtt felkeresték gróf *Tisza István* miniszterelnököt és eladták neki, hogy a függetlenségi párt vezetőségéhez tömegesen érkeznek Boszniából, ahol három évet és három hónapot kiszolgált katonákat továbbra is bentartották, panaszos levelek, amelyekben ezen hosszas szolgálat terhe által sújtott egyének és családjaik arra kérik a függetlenségi pártot, hogy a további bentartás által rájuk háruló újabb és fokozottabb teher alóli mentesítésüket eszközöljék ki. A miniszterelnök a Boszniában szolgáló katonák érdekében előterjesztett kérelmet tudomásul vette s kijelentette, hogy a Boszniában szolgáló és továbbra is bentartott katonák sorsa iránt jóakarattal érdeklődni fog s amennyiben érdekükben lehet valamit tenni, sürgősen fog intézkedni. Ilyformán lehet, hogy azt a megkönnyebítést kapják az ott szolgáló katonák, hogy egyes ottani zászlóaljok esetleg ki fognak cseréltetni.

A *Zeit* ezen tárgyalásokról mást jelent, irván a következőket:

Tisza István gróf miniszterelnök ma délután tanácskozott *Kossuth Ferenc*ccel és *Polónyi Gézával*. A tanácskozás tárgyát a házszabályok megváltoztatása képezte, amelyre nézve a miniszterelnök a terveit megismertette *Kossuth*val és *Polónyi*val. A miniszterelnök újévi beszédében részletesen nyilatkozni fog a házszabályok tervbe vett megváltoztatásáról.

Politikai körökben megcátoíják, mintha *Kossuth* és *Polónyi* a házszabályrevízió dolgában tanácskoztak volna. Hogy a miniszterelnök újévi beszédében nyilatkozni fog a házszabályrevízióról, az már valószínűbb.

Az iskolaszék ülése.

(Fizesék elcsjén a tanítókat! — Asztalos Sándor emléke az iskolákban. — Új szünnap. — Új beruházások)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

A város iskolaszéke ma délután négy órakor tartotta az évi utolsó ülését. Az ülésen a folyó ügyeken kívül több érdekesebb ügy is felmerült. Az ülésről az alábbiakban tudósítunk:

A *Weitzer János* utcai elemi fiúiskola tanterülete azzal a kérelemmel fordult az iskolaszék elé, miszerint szüntessék meg azt az eddigi módszert, hogy a tanítói fizetéseket csak a hónap hatodik napján szolgáltatják ki. Az amugy is rosszul dotált tanítósnak már a hónap elején égető szükége van a pénzre, — utalják tehát akkor ki a fizetéseket.

Institúris Kálmán polgármester kijelenti, hogy a mennyiben a számvívői hivatal nem gördit akadályokat a kérelem teljesítése elé, neki a maga részéről nincs kifogása. *Müleik Lajos* dr. szerint üdvös volna, ha a polgármester utasítaná a főszámvívót, hogy a kilizetési munkálatokat kezdje meg előbb. *Institúris Kálmán* kéri az iskolaszéket, hogy a kérelmet tegyék át hozzá, mint polgármesterhez; ha lehet és ha a szabályrendeletébe nem ütközik, ő mindent megtesz az ügy érdekében.

Az iskolaszék áttette a kérelmet a polgármesterhez.

Az *Asztalos Sándor-társaság* azzal fordult az iskolaszékhez, hogy az aradi utcai hárnapját, február nyolcadikát tegye az iskolaszék kötelező szünnapjává s egyben intézkedjék, hogy Arad hősvédője emlékére ünnepélyeket tartsanak az iskolában. *Institúris Kálmán* a javaslat

ellen, *Sófalvi György* mellett, *Müleik Lajos* dr. pedig ellene szót, *Fényes Dezső* indítványára kimondta, az iskolaszék, hogy február 8 ikát nem teszi szünnapjává, de elrendeli, hogy az első óra helyet tartsanak az iskolák ünnepélyt és csak azután kezdjék meg a rendes oktatást.

A szünnapok naptárának az 1904. évre való megállapítása közben *Millig József* indítványozza, hogy a január másodikát — tekintettel a vidéki tanulókra, — tegye szünnapjává az iskolaszék. *Fényes Dezső* tiltakozik az ellen, hogy az amugy is csekél munkaidőt állandóan megnyirbálják. Kérde, hogy mennyi időt fordítanak a gyermekek tanítására és mennyi a szünnapjuk?

Millig: Száznyolcvanegy szünnapjuk van, és száznyolcvannegy napon van tanítás.

Fényes: Szóval minden második nap szünnap, és azontúl két hónap vakáció! (Általános zajos derűtség. Felkiáltások: Hohó! Tízenny négy hónapos szökőév?) Ellenzi az indítványt.

Az iskolaszék az indítványt nem fogadja el.

Millig József előadja, hogy az iskolai felszerelések egy része, különösen a padok, a használhatatlanságig meg vannak rongálva, azokat ki kell javíttatni. Kéri az iskolaszéket, hogy 4000 koronás költségvetési főösslegéből utaljon ki még a holnap nap folyamán a célra 1500—2000 koronát. *Institúris Kálmán*, *Simay István* és *Avarfy Ferenc* helyeslé, valamint *Müleik Lajos* dr. ellenző hozzászólása után az iskolaszék elfogadta az előadó indítványát, ami ellen *Müleik Lajos* dr. jelentett be azon az alapon, hogy a főösslegről való rendelkezés nem az iskolaszék hatáskörébe esik, hanem a közigazgatási bizottságéba.

Ezek után az elnök beeresztette az ülést. Mielőtt azonban az iskolaszék tagjai szétszözlottak volna, felállott *Simay István* és meleg szavakkal üdvözölte *Institúris Kálmán* polgármestert és iskolaszéki elnököt az újév alkalmából. *Institúris* meghatva köszönte meg és viszonzta az üdvözetet. Ezután az ülés véget ért.

Az ülésen *Institúris Kálmán* polgármester elnöklésével jelen voltak: *Almásy T. Pál*, *Avarfy Ferenc*, *Bing Vilmos*, *Bokor Alajos*, *Czirák Márton*, *Fényes Dezső*, *Frint Lajos*, *Hegedüs László*, *Magyar Ferenc*, *Marinkovits Péter*, *Müleik Lajos* dr., *Peterffy Antal*, *Posgay Lajos* dr., *Ij. Neuman Adolf*, *Reicher Ferenc*, *Remetey F. Károly* dr., *Robitsek Agost* dr., *Simay István*, *Sófalvi György*, *Szilágyi György*, *Tedeschi Viktor* és *Zsupánszky Sztanimir*.

SPORT.

+ **Az új evezős klub.** Az *Aradi Tornaegyesület* evezős osztályának alakuló gyűlése ma, december 31-én két órakor lesz a *Központi szálló kávéházában*. Ezen értekezletre sz érdeklődők ezen uton is meghivatnak.

+ **Az Aradi Atletikai Club** legutóbb tartott választmányi ülésén *Szathmáry János* ügyvezető elnök részletes jelentést tett a tagok által nyújtott, a sporttelep létesítésére fordítandó kölcsönre, annak mikénti felhasználására, mit a választmány helyesléssel vett tudomásul. A tükári és pénzüri jelentések megtétele után megállapította a választmány az 1904. évi közgyűlés napját, melynek megtartására január 28-ika délutánjának 1/2 óráját találta legalkalmasabbnak. A gyűlés végezetül a klub tagjai sorába igtatták: *Bereczky László* és *Debrecsi Géza* törvényszéki aljegyzőket, *Nikolits Döme* ügyvédet, *Ory Sándor* uradalmi intézőt, *Pfeiffer Jenő* dr. pénzügyi fogalmazót, *Schwellingreber István* máv. tisztviselőt, *Tóth Béla* törv. aljegyzőt, *Uray Miklós* orvost, a pártoló tagok pedig: özv. *Baláss Gáborné* és dr. *...*

A doktor-pár.

(Orvos, aki orvost vesz nőül.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése.

Arad, decem.

Egyszerű esküvői jelentésen, mind raság nélkül adja tudtul *Jakab László* d. városi fiatal orvosgárda tagja, hogy jövő nuár 6-án vezeti oltárhoz *Rácz J.* orvosnőt.

Ez a házasság nem csak az ált. talános érdeklődést, mert ez az első kor orvos orvost vesz nőül, hanem a r. kus előzménynek révén, amely a fentl. es hírnek a befejezése.

Nemrégiben, mikor még *Rácz Hanna* asszony csak doktoranda volt a budapest temen, az utolsó szigorlat nehézségeinek tül *Jakab László* dr.-t kérte föl, aki ör vállalta el ezt a megbízatást. Hogy azu emberi sejtek ezerféle elváltozását, az szervezet ezernyi bajának jel nségeit ták, egész észrevétlenül valami külön lógiai elváltozás lepte meg a szívőkét nem tudni: jár e a szerelem élettani e sokkal is, vagy csak lélekbellelkek? hozzá, hogy mindketten megszerette mást. Miközben tovább tanulták *Bil Semmelweiszt* és a többi kapacitásokat, gondoltak egymásra, mint a tanulásra vége: egy esküvői hír.

Magyarországon ez az első eset, a orvosnő orvosnak lesz a felesége. Olyan a mikor a férj is, a nő is doktori cimet van már: *Wartha Vince* dr. műgyeter náré, aki bölcsész doktor, a felesége *Hugg Vilma* dr., aki az orvostudományok tudor az első orvospár január 6-án lép oltár *Rácz Hanna* dr. és *Jakab László* dr.

A házasság után valószínűleg mind ten folytatják az orvosi praksist. Keny reső lesz a férfi is, a nő is. Es bizonyára n lesz kevesebb közöttük az egyetértés, m más közönséges házasságban. Legfőlebb egy diagnózison fognak összekülönbözni doktor férj és a doktor feleség...

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 31. Kereskedők Szilveszter-estélye (Közp. Szálló.) — A pécskai ifjuság táncvigalma (Haller-szálló) — Az aradi ipartestület Szilveszter-estélye (Iparosház) — Az új-aradi kereskedők köre Szilveszter-estélye (Urami sörcsarnok.) — A m. radnai és lippai ifjuság Szilve ter-estélye (Magyar Korona.)

Január 2. Kaszinó-estély (Saját helyiség.) — A S. kely-Otthon estélye (Központi Szálló.) — Az aradi magya nyelvterjesztő-egyesület bálja (Szinházi sörcsarnok.)

Január 5. A Lloyd-társulat táncvigalma. Január 9. A Vörös Kereszt és Fehér Kereszt-egylet nagy ünnepege (Központi Szálló.) — Hivatalszo bálja (Kassa vendéglő.) — A lippai izraelita jótékony egylet táncvigalma.

Január 16. Az atletikai klub bálja (Fehér Kereszt.) — Az arad-gáji önkéntes tűzoltókar táncestélye (Gáji iskola.)

Január 17. A pankotai jótékony nőegylet táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A magyarországi szabómunkások és munkásnők egyesülete aradi csoportjának táncvigalma (Központi Szálló.)

Február 1. Tanítókat bálja (Polgári fiúiskola.) Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.)

Az Országos Vásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 30.

Az Országos Vásár rendező-bizottsága, hogy a vásár berendezéséről és annak mulattató műsoráról gondoskodott, most annak reklámozásában fejt ki nagy buzgalmat, szinte csodáltnak látható anyasséggel. Ma este a korzón járó be öltött egy óriási kirakatkép; két...

Várták, hogy orvosi jelentést fognak kiadni, de ez nem történt meg, mert a király csak annyiban részesül orvosi kezelésben, hogy a hátát masszírozzák és hogy a homlokát hideg vízzel borogatják.

TÁVIRATOK.

Készülődés a háborúra.

Köln, dec. 30. A Kölni Ztg. jelenti Pétervárról: Vladivosztoki távirat szerint nem adtak fel minden reményt a béke fenntartására nézve. A japán hajóhad mozgósítását a koreaiaknak a japánok ellen való nyílt ellenségeskedésből is lehet magyarázni. A japánok Korea déli részében való érdekeiket valószínűleg tetteleg védelmezni fogják. Nevezett lap azt is hozzászéli, hogy ez a kétségkívül jól értesült forrásból eredő hír jogot ad a japánoknak arra, hogy érdekeiket Dél-Koreában fegyveres erővel védelmezzék és hogy szembeszálljanak ama híresztelésekkel, a melyek szerint Oroszország Dél-Koreába való nagyobb csapatállításokat casus belli-nek tekintene.

London, december 30. A Daily Mirror jelentése szerint Japán felkérte Oroszországot, hogy nyújtson anyagi kezességet Koreára vonatkozó becsületes szándékait illetőleg, miért is szállítsa le kelet-ázsiai vizekben tartott hajóhadát fele számra.

New-York, december 30. Oroszország és Japán nagy mennyiségben vásárolnak marhahúst Chicagóban, Sankt Paulban az elmúlt napokban 100 000 barel lisztet adtak el Japánba való kivitel végett. Norfolkban Japán számára 11.500 tonna pocachonta-kőszén rak tároltak be.

Tokió, december 30. Késő este tették közzé a kabinetől elhatározott és a titkos tanácstól helyben hagyott szükséges intézkedést, mely felhatalmazza a kormányt a katonai védelem céljára szolgáló korlátlan hitel szerzésére. Ezenkívül három intézkedés történt, az egyik a szjőalfuzni vasutat a kormány messzemenő ellenőrzése alá helyezi; a másik intézkedéseket tartalmaz a főhadiszállás és a törzsek háború esetére való szervezésére vonatkozólag; harmadik haditanácsot létesít.

Tallian az olasz borvámról.

(A képviselőház mai üléséből.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 30.

Az utóbbi napokban csupa zavaros, egymásnak ellentmondó hírek érkeztek Rómából a kereskedelmi tárgyalásokról. Közvetlenül az ünnepek előtt azt jelentették, hogy a provizorium már biztosítva van, mert a magyar és osztrák kormány megbízottjainak újabb propozícióit elgadták.

Az ünnepek alatt, de még inkább ma, a legilletékesebb helyről megcáfolták ezt, amennyiben Tisza István miniszterelnök magánúton kijelentette Molnár Ákos képviselőnek, aki ebben az ügyben interpellálni akart, hogy az újabb propozíciókról és azok elfogadásáról Bécsből elterjedt hír alaptalan.

De hivatalosan is történt nyilatkozat e tárgyban: Tallian Béla földművelési miniszter a hozzá intézett interpellációkra felelvén, teljesen megnyugtató fölvilágosítást adott a borvám ügyében.

A képviselőház mai ülésén Udvarny Ferenc és Szederkényi Nándor interpellálták az olasz kereskedelmi szerződések ügyében a földművelési és a kereskedelmi minisztert. Szederkényi Nándor főlemlitette, miszerint nagyon nyugtalanítja a magyar bortermeleket az a hír, hogy csak igen csekély mérvben emelik az olasz

Tallian Béla földművelési miniszter úgy maga, mint a földművelési miniszter nevében előzetes választ adott az interpellációkra. Végleges nyilatkozatot, ugymond, nem tehet, mert a tárgyalások Olaszországgal nincsenek befejezve. A kormány tudja, mivel tartozik a s. ö. lösgazdáknak és megnyugtathatja a Ház minden tagját, hogy a magyar kormány képviselői a lehető lejjebb védik a magyar érdekeket, a tizenhatszoros borvámra vonatkozó hírek, a melyek a napilapokban jelentek meg, nem felelnek meg a valóságnak. Tekintettel az olaszok nagy előzékenységére, reméli a kormány, hogy egközelebb meglesz a provizorikus megegyezés Olaszországgal, még pedig a magyar érdekek megvédése mellett.

Tallian válasza igen jó hatást tett a Ház minden részén, s azt a két interpelláló is tudomásul vette.

Rómából ma ismét több, ugyancsak ellentmondó hír érkezett a borvámról. Az egyik római hír szerint a tárgyalások ismét olyan stádiumba jutottak, hogy a provizorium előreláthatólag néhány nap múlva, de mindenesetre még ebben az évben létrejön.

A N. W. Tagblatt római tudósítójának ugyancsak egy mai távirat szerint azt mondta az olasz földművelésiügyi miniszteriumnak egy magas állású hivatalnok, hogy a tárgyalások, ha nem is hiúsulnak meg, annyira összebonyolódottak, hogy ha a diplomácia erőlyesen közbe nem lép, semmit sem lehet remélni.

Ezzel szemben szintén Rómából, állítólag a pénzügyminiszteriumból, azt jelentik, hogy a tárgyaló felek bortechnikusai valami modus vivendit dolgoztak ki, amelyet római vélemény szerint a magyar kormány elfogadna. Egy hosszabb római távirat szerint a megbízottak az ünnepek alatt nem tárgyaltak. Sok körülményből azonban azt lehet remélni, hogy a borkérdést, ha a tizenegyedik órában valamely váratlan fordulat be nem áll, mindkét fél megelégedésére meg fogják oldani.

Az olasz belügyminiszteriumban vasárnap minisztertanácskozás volt, amelyben résztvettek Giolitti, Tittoni, Luzzati, Rava miniszterek és Malvano szenátor. A tanácskozás öt óráig tartott s egy órahosszat báró Pasetti is résztvett benne. Főképp a borkérdéssel foglalkoztak, amelyet, mint Rómából jelentik, alaposan megvitatottak. A tanácskozás eredményeként új borvámjavaslatot terjesztettek a magyar és osztrák kormány elé.

Az éjjeli órákban egy távirat a tárgyalásokról szenzációs hírt közöl. E szerint a mai napon az osztrák-magyar és olasz vámprovizoriumot megkötötték, még pedig 1904. szeptember végéig, azaz kilenc hónapra; azon klauzulával, hogy mindazon bormennyiségek, a melyek az olasz kikötőkben elraktározás és elszállítás céljából vannak, január végéig Magyarországra az eddigi kedvezményes vámtétel alapján hozhatók be.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Peleskei nótárius, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Délután: Cigánybáró, operette. Este: A vörösapka, népszimű. (Páros bérlet.)
Szombat: Tavasz, operette. (Páratlan bérlet.)

* A görög rabszolga. A szintársulat új komikus Ligeti Vilmos ma este mutatkozott be az aradi színházban. A görög rabszolga-ban a nem olyan szerepet,

amelyben tanujelét adhatta volna minden képességeinek. Közönség igen gyenge számban volt a színházban és nem tudjuk, vajon azért került-e a műsorra a Görög rabszolga, hogy az új komikus bemutatkozzék, avagy azért kellett Ligetinek ma fellépnie, mert a darabban a prefektust játszani kellett valakinek. Ha az első eset áll fenn, akkor nem helyeseljük a darab, illetőleg a bemutatkozó szerep megválasztását, ha az utóbbi, akkor sajnáljuk, hogy az igazgatóság nem nyújtott alkalmat az új tagnak olyan szerepben bemutatkozni, amely alkalmas erre a célra. Ligeti mai alakításából azt láttuk, hogy feltétlenül rutinirozott színész, rendkívül tisztában van a komikum eszközeivel s erős vénája van. Hogy mint szalon komikus be fogja-e tölteni az elődje helyét, arról most nem szólhatunk. Az első benyomás, melyet bemutatás alakulásával keltett, feltétlenül kedvező. (a.)

* Zilahyné szerződése. Ugy a fővárosi, mint az aradi sajtó ismételen foglalkozott már Zilahyné S. Vilma asszony ismert szerződésének ügyével, mely öt 1904 évi szeptember havától kezdve a budapesti Népszínházhoz köti. Ugy emlékeztek meg a dolgról, mintha ez a szerződés Zilahyné művészetét teljesen elvonná az aradi színházról s már január 1-én kellene elfoglalnia helyét. Egyik állítás sem felel meg a való ágnak. A szerződésből világosan kitűnik, hogy Zilahyné kötelme csak a jövő év szeptember havában kezdődik s oly feltételekkel, amelyek megengedik, hogy havonként kétszer, négy-négy előadásban léphet fel az aradi színházban. Ez tehát a statusquo változatlan fennmaradását jelenti, mivel ma sincs havi nyolc fellépésénél több Zilahynének.

A politikai helyzet

(A miniszterelnök újévi beszéde. — Az óvatos Ugron. — Polónyi és Kossuth Tiszánál. — A házszabály-revizió.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 30.

A politikai körök érdeklődése az újévi beszédek elé fordul. Természetesen a miniszterelnök újévi beszédére kíváncsiak a legtöbben, de érdeklődéssel várják, hogy mint fog nyilatkozni Kossuth az obstruáló ellenzékéről.

A M. Sz. mai számában azt jelenti, hogy a miniszterelnök újévi beszéde a gazdasági helyzettel, a tervben levő gazdasági reformokkal a katonai kérdésekkel és végül a mostani obstrukció miatt szükségessé vált házszabály-reviziónak kérdésével fog foglalkozni. Az utóbbi tekintetben hangsúlyozni fogja a miniszterelnök, hogy a házszabályok revízióját csak a Ház számottevő pártjainak vezető embereivel egyetértően akarja megállapítani. Szabadelpárti körökben remélik, hogy a Kossuth-pártiak is belemennek abba, miszerint a jövőben néhány kétségbeesett alak ne dülhassa föl az országot.

A Ház folyosóján ma Ugron tegnapi beszédéről tárgyaltak. A beszédét nagy kíváncsúsággal várták, különösen a Kossuth-párton. Az a hír volt elterjedve, hogy Ugron hevesen meg akarja támadni a Kossuth-pártot. Ez a támadás azonban elmaradt, állítólag azért, mert Ugron neszt vett, hogy a támadás esetén a Kossuth-párt egy kiváló tagja még nagyobb támadást intézne Ugron ellen. Elmondaná, hogy Ugron miként viselkedett a delegáció albizottságának 1898. évi ülésén, a mikor az akkori hadügyminisztert az albizottságokban folyton védte, és csak a nyílt ülésen merte kritizálni. Akkor ugyanis Ugronnak üzleti ügye volt a Reichskriegsminiszterrel. Ennek bolygatása természetesen kellemetlen lett volna Ugronra, azért inkább ő is...
...ot a Kossuth-pártnak.

a színházban egy előfüggöny fogja el a január 9-én tartandó fényes figyelmessé tenni, tervbe vették, a téli gázlámpák egyik oldalán az Országos reklámját függesztik ki transzparensszel; ezenkívül a lovasutó ablakjait is a színház az országos vásár hirdetésére. Az alkalmazott figyelmeztető bizonyára a publikum között hatását.

Országos Vásár sátrainak felszerelésére az ajándéktárgyakat küldötték be:

Kintzig Józsefné: 1 likőrös készlet 6 re, 1 só, bors és mustár tartó nikkebből, 1 sárkány, hamutartó, 2 drb. virágtartó üveg, 2 drb. porcelán gyufatartó, 1 drb. uszó hölgy, 2 drb. hamutartó, 4 drb. különféle tarsely (nyitható), 1 drb. üllő porcelán baba, 1 drb. virágtartó.

Kintzig Gézané: 1 doboz levélpapír és boríték 2 drb. notesz, 1 képeret (szűz Mária kép), 2 drb. majolika korsó (festett), 1 drb. majolika tányér, 1 drb. porcelán virágtartó, 6 drb.

Lajosné: 1 drb. himzett fehér ridikül, kézimunka készlet.

Bréda Viktorné: 1 drb. gyönyörű virág, 1 drb. értékes majolika tányér, 1 drb. bronz, 1 drb. nehezék.

Kzig Margit: 2 drb. bonboniére, 1 darab Joboz, 4 drb. kézi horgolás, 1 drb. legyező, majolika hattyu, 1 drb. kagyló.

S. N. N.: 2 üveg rendkívül finom szilvén, 2 doboz levélpapír, 8 darab 8 doboz toll, 25 drb. képes levelező-lap, jegyzőkönyv, 12 drb. irón, 2 drb. tolltartó, 1 drb. 1904. év. naptár.

ster Henrikné: 1 drb. majolika cukor, 1 drb. porcukor tartó, 1 finom doboz illatmajolika virágváza, 1 nyakkendő, 1 kép ka-

arossy Miklósné: 1 doboz szivarka, 50 drb. levelező lap, 1 dísznapló, 1 drb. iró, 1 drb. iróeszköz, 20 drb. képes, 1 paletta festékekkel, 1 csomag le-

Révész Nándor: 2 drb. boríték ragasztó, 12 papír pohár, 2 drb. tenta tartó, 2 drb. kézi, 12 drb. toll doboz, 24 irón, 10 doboz le-

Özv. Hauser Károlyné: 1 ridikül cukorkákkal, 1 leány szobor, 2 virágtartó, 1 szivartartó, 1 penicér, 1 kés, 1 kis fonott kosár, 1 poroló pá-

Deutsch Sándor: 500 levelező lap.

Dr. Priegl Istvánné: 1 képes könyv, 1 dob, 1 levelező lap, 1 csomag boríték, 1 ágyu, 1 ko-

Bloch Henrikné: 8 író mappá, 4 doboz levélpapír, 100 drb. levelező lap.

Az ajándékokért ezuton is köszönetet mondunk a munkásoknak.

(=) A kereskedők Szilveszter-estje. Mint minden évben, ez idén is vig hangulatban bucsuznak el az aradi kereskedők az 6-évtől s kedélyesen indulnak az újnak. Az Aradi Kereskedők Köre holnapi Szilveszter estélyének programja igazolja ezt, a műsor minden egyes száma olyat ígér, amely csak derűt hozhat az estélyre. Az első pont: *Családi zenekar*, előadja *Frida* néni vezetése mellett: Gyurica, Malyika, Bercike, Lacika, Edus, Miki, Karcsi, Sanyil, Harryka, Odönke, Lajcsi és Samuka. A második pont már komoly *Klein Terka* kisaszszony, az Országos zeneakadémia növendéke, *Brányiné Wein Margit* legkitünőbb hangu tártványa énekel az *Aranyvirág* operettből két számot: A sziv románcát és a Szerelmi dalt. A műsor harmadik pontja *A kis vihar* című játéka, amelyet *Binéth Ignácné* urnő és *Krausz* adnak elő. Az utolsó pont *A vándor mu-*

gy van összeállítva, hogy a közönségnek az föltétlenül élvezetére lesz. A zongora kíséretet *Goldzieher Albert*, az aradi műkedvelő világ előnyösen ismert tagja szolgáltatja. Az estély kezdete kilenc órakor s azon a kör tagjain kívül csakis meghívott vendégek vehetnek részt.

(=) Szabómunkások bálja. A magyarországi szabómunkások és munkásnők egyesületének aradi csoportja január hó 17-én vasárnap a Központi szálloda összes termeiben saját pénztára javára zártaőrű táncvigalmat rendez.

(=) A pankotai jótékony négyzet január hó 17-én a „Fehér kereszt” szálloda dísztermében saját alapja javára tombolával egybekötött zárt körű táncvigalmat rendez.

A harcoló ellenzék leszerel.

(Az obstrukció vége.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 30

A minek legalább egy hónap előtt kellett volna bekövetkezni, de tegnap már föltétlenül: az ma végre megtörtént. A harcoló ellenzék kijózanodott s elhatározta, hogy föl hagy a cél nélkül való obstrukcióval.

A honvédelmi miniszter hétfői beszédében a tegnapi napot jelölte meg, mint olyat, amelyen ha az ujoncjavaslatokat meg nem szavazzák, a sorozások újabb elhalasztása következik be, s ez esetben a póttartalékosokat három hónappal tovább fogják bentartani. Tegnap még nem történt ez meg, de ma már a harcoló ellenzék letette a fegyvert.

Az új folyamán két hiradást vettünk arról. Az első így szól:

Az *Ugron-párt* ma este konferenciát tartott, amelynek lefolyását azonban a legnagyobb titokban tartják. Állítólag ez értekezleten kimondták, hogy *újév után becsünetik az obstrukciót*.

A másik hir már sokkal pozitívabb, s nem hagy kétsőget az iránt, hogy az *Ugron-párt* mégis leszerel. Ez a távirat így szól:

A *Magyar Kereskedelmi Csarnok* ma este banketet adott *Lánczy Leo* tiszteltetésére, a ki ma a kereskedelem érdekvépviseleteiről nagyobb szabású fölolvastást tartott.

A banket során szenzációs jelenet történt. *Polónyi Géza* kevéssel éjjél előtt szót emelt, és kijelentette:

— E percben értesültem *autentikus helyről*, hogy a harcoló ellenzék az obstrukciót, mint teljesen kilátástalant, föladta.

A hir a banketen jelenlevők között, s mindenütt, a hová eljutott, nagy örömet és lelkesedést keltett.

A harcoló ellenzéknek ez az elhatározása, miután a képviselőház január 4-éig nem tart ülést, csak január 4-én nyerhet szankciót. E szerint január 4-én megfogják szavazni az ujoncjavaslatokat s megtarthatják a sorozást. A póttartalékosok bevonulása akkor már megtörtént, de azt hiszik, hogy a harcoló ellenzék mai elhatározása folytán lehetővé válik, hogy azokat ne tartsák tovább benn, mint a hogy eredetileg tervezték.

Eltűnt uhlánus főhadnagy.

(200,000 korona váltóhamisítás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30

A Székesfehérvárott állomásozó 12-ik, báró Gagern uhlánus ezred tisztikara közt hetek óta nagy szenzációról folyik a szó. A tisztikar egyik tagja, egy fiatal főhadnagy 200.000 koronát kitévő váltót hamisított s most, hogy a dolga kitévő váltót megcsökött. A jellemző esetről következő értesülésünkben adhatunk számot:

Az ifjú főhadnagy egy előkelő magyar nemesi család tagja és édes atyja magasrangú katonatiszt, aki Bécsben exponált állásban van. Sok apanagea nem volt hazulról, holott az uhlánus tiszték életmódja rendkívül költséges, mert nagybárára gazdag osztrák mágnások lépnek az ezred tisztikarába s ezekkel él az a néhány szerény vagyonu magyar tiszt is, aki az uhlánusokhoz vetődik. A költséges életmód miatt a főhadnagynak mintegy 80,000 korona adóssága volt a nyáron s ekkor elhatározta, hogy a hitelezőktől való szorongatásától menekülendő, gazdagon fog házasodni. El is jegyezte egy dúsgazdag zalai család tagját, egy szép, fiatal leányt, aki a vidám kedélyű, előkelő állúrokkal társalgó tisztbe beleszerelt.

Mielőtt eljegyzésre került volna a sor, leendő apósa átadta a 80,000 koronát, hogy azzal adósságait rendezze. Mikor azután a tiszt kezéhez kapta a pénzt, nem az adósságokat fizette vele, hanem a löversenyen és kártyán játszotta el. Ekkor néhány barátja pénzügyökhöz fordult. Azok adtak is pénzt rövid lejáratra. Mikor ezeket a váltókat nem tudta bevélni, új váltókat követelt, de a leendő após és menyasszony aláírásával. És a züllött gondolkozású tiszt át is adta a váltókat. De az aláírások hamisak voltak. Rövid néhány hónap alatt a hamis váltók összege kétszáz ezer koronára szaporodott s a pénzügyökhöz most már jónak látták a további hitelezést beszüntetni s a váltókat prezentálni. A zalamegyei földbirtokos megtagadta beváltásukat s ekkor a főhadnagy, mivel látta, hogy menyasszonyának családja többé tudni sem akar róla: megcsökött. A nyomozás úgy látszik nem nagy erőlyel történt, mert a főhadnagynak sikerült nyom nélkül eltűnni.

A két szerencsétlenül sujtott családon kívül hat a dolog az uhlánus ezredben szolgáló magyar tisztokra is. Három esztendeje, hogy a székesfehérvári hirhadt kasszabetörés csunya ódiama is magyar születésű tisztre, *Dióssy főhadnagyr*a esett s most ismét magyar születésű tiszt hozott szégyent az ezred tisztikarára. A magyar tisztnek ugyanis nehéz küzdelmük van a tulsulyban szolgáló osztrák mágnásokkal szemben, most az ismételt eset révén kétszeresen kellemetlen a helyzetük.

HIREK.

A pótlék kifizetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Az állami tisztviselők pótlékának kifizetése Aradon megkezdődött. Egyelőre az állami tisztviselőknél csak igen kis töredéke vette föl azt; a többiek előreláthatóan még több napig várni fognak.

Az aradi pénzügyigazgatóság az állami tisztviselőket pótlékára vonatkozó rendelet, amint azt már megirtuk, megérkezett. Ennek alapján a mai napon az aradi pénzügyigazgatóság és a mellérendelt számvevőtség tisztviselői felvették nekik járó pótlékot, mintegy *kilencezer koronát*. A pótlékok kiutalása azon szabályzat alap-

ján történt, amely a pénzügyminiszteri rendelkezéshez volt fűzve.

A többi állami tisztviselők egyelőre csak azután kaphják meg pótlékaikat, ha az egyes szakminisztériumokban az utalványozási tervezet elkészítik és a minisztériumok hatásköré alá tartozó hivataloknak megküldik. Ezen utalványozási tervezetek alapján állítják ki majd a tisztviselők nyugdíjakat, és csak azután, ha ezeket az adóhivatalban bemutatják, vehetik fel ott kiutalt pótlékaikat. Most még egyelőre maguk az adóhivatali tisztviselők sem kapták meg a pótlékokat, s így mindenfelé izgatottan várják a minisztériumok utalványozási tervezeteinek megérkezését.

— **Az Aradi Közlöny naptára.** Az Aradi Közlöny 1904. évi Nagy Képes Naptára, melyet összes előfizetőink ajándékba kapnak, most van expedálás alatt a vidékre. Mivel a vaskos munkát több ezer példányban kell postára adnunk, a kiadóhivatal akkép intézkedett, hogy a naptárt csoportokba osztva szállítja, de úgy, hogy legkésőbb ujévig az összes vidéki előfizetők kézhez kaphják az értékes, nagyszabású ajándékot. A mai napon az *arad-temesvári és erdélyi* vonal mentén lakó előfizetők címére ment szét a naptár. A szétküldést holnap folytatjuk. Ujjonnan belépő előfizetők is úgy helyben házhoz hordva, mint vidéken postán küldve ingyen és bérmentve megkapják az értékes harminc nyomott iv terjedelmű és diszesen bekötött könyvet mindaddig, míg a készlet tart.

— **Lapunk mai számához a vidéki előfizetők részére postautalványt** mellékelünk a *január hó 1. évi* esedékes előfizetési díj beküldésénél való használatra.

— **Szilveszter.** Az öreg Szilveszterről meg lehetőszen elfelejtkeztek a kalendárium csinálók s csak a végére tették az esztendőnek az öreg, lógósnak. Ez a mellőzés, hogy ő lett az utolsó a sorban, nevezetességet biztosított azonban Szilveszternek minden más protekciós szentek fölött, mert így a Szilveszter nap az esztendő legnevezetesebb napja lett s Szilveszter apó névünneperől tudomást vesz minden civilizált ember, sőt az esztendő utolsó napjának letünése bizonyos érzelmi motívumokkal is jár. A legcinikusabb lélek is visszagondol ilyenkor egy esztendő sáfárkodására s az egy évre való visszatekintés és a jövődjő új év iránti várakozásteljes reménység kiemei az embert a hétköznapi rutinából. Szilveszter estét békés, barátságos meleg szobában, vidám családi körben szokás eltölteni, az újabb kor azonban szakít a tradíciókkal, és vidáman, táncolva, zene és pohárcsengés közt lép át a következő esztendőbe, azt tartván, hogy „busuljon a ló” s végre is ennek az irányzatnak teljesen osztani lehet a nézetét.

— **Az ex-lex kára.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A képviselőház pénzügyi bizottságának mai ülésén *Kossuth* Ferenc kérdésére *Lukács* László pénzügyminiszter kijelentette, hogy az egyenes adóknak és illetékeknek ez évi hátraléka *ötven millió koronára tehető*; ez annál sajnálatra méltóbb, mondta a pénzügyminiszter, mert *ennek jelentékeny része az államra nézve el fog veszni.*

— **Az ipartörvény revíziója.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A kereskedelmi minisztériumban nagyszabású előkészületeket tesznek az *ipartörvény revíziójának* dolgában. Az új ipartörvény javaslatának kidolgozása végett

január hóban nagy szaktanácskozás fog összejárni a hazai szakkörök delegáltjaiból.

— **Eljegyzés.** *Vásárhelyi* János, az Arad-csanádi egyesült vasutak tisztviselője, *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az Arad-csanádi egyesült vasutak vezérigazgatójának fia, az aradi előkelő társaságok rokonszenves tagja, eljegyezte *Laccay* Anna urhölgyet, özv. *Laccay* Józsefné bájos, kedvességéről ismert leányát. Az eljegyzéshez, a mely Arad két kiválóan előkelő, köztisztviselőben álló családját fűzi össze, a társadalom minden részéből nagy számmal fejezték ki őszinte szerencsekívánataikat.

— **A városi tűzkárbiztosítás.** Ugy látszik, az Aradról kiindult eszme, a városi tűzkárbiztosítás. Kezd visszhangra találni az országban. Legalább erre vall az, hogy legutóbb *Győr* város közgyűlése is foglalkozott a városi tűzkárbiztosító intézmény létesítésének kérdésével és utasítást is adott a kérdésnek a tanulmányozására, mire a főszámvevő jelentést tett tanulmányozásáról, mely szerint *nem tartja kivihetőnek* az intézmény felállítását, mert a biztosítási kör a város területén túl nem terjedhet, a városi objektum a realitáshoz még kevés. Magát a tervet nem ejti el a tanulmány eredménye és következtetése, hanem a városi tűzbiztosítás behozatalának előfeltételül állami kezdeményezést és a kötelező tűzkárbiztosítás kimondását jelöli meg.

— **Kinevezések az erdészeti karban.** A földművelésügyi miniszter a *lippai* kir. főerdőhivatalnál *Füredi* Ede és *Röchrich* Márton főerdészeket erdömesterekké, *Tompa* Ferenc *tótvárad* m. kir. erdészt pedig főerdészsze nevezte ki.

— **Interpelláció a temesvári szerb püspökség ügyében.** A *temesvári szerb* püspöki szék körül, amelynek kerülete Aradot és Aradvármegyét magában foglalja, nagy a háborúság a szerbek között s az elégedetlenség kifejezésre jutott a képviselőház mai ülésén is. *Lovász* Márton interpellálta a belügyminisztert *Letics* György dr. temesvári görög keleti szerb püspök megválasztása ügyében. Az ellen emelt kifogást, hogy *Letics* közel rokona *Brankovics* patriárkának és immár a második rokon ez, a kit püspökségbe juttat a patriárka. Az egyik *Bogdanovics* Lucian szentendrei görögkeleti szerb püspök. Mind a kettő nagyon fiatalon, más, érdemes jelöltek mellőzésével jutott a püspökséghez. Ez — *ugymond* — a lehető leghatározottabb nepotizmus és reméli, hogy a belügyminiszter meg fogja akadályozni *Letics* püspöknek királyi kinevezését. Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek, a ki azonban ma még nem válaszolt arra.

Az interpellációra nézve egy este megjelent közlés azt mondja, hogy a megválasztott új püspök tényleg rokona — *unokadöcsce* — a patriárkának, de a szerb egyházi szabályok szerint a harmad iziglen való rokonság nem képez oly körülményt, a mely a szavazást összeférhetetlenné teszi. A patriárka tehát joggal gyakorolhatta jelölő és szavazó jogát a zsinatban. A támadás, mondja a *Kel. Ert.* a szerb radikális párt bosszujának műve, a mely minden eszközzel küzd a megválasztott püspök ellen.

— **Vitás képviselői napidíjak.** Tudvalévő, hogy *Konkoly-Thege* Sándor képviselő kérvényrel fordult a Ház gazdasági bizottságához, melyben képviselői illetményeinek kiutalását kérte. *Konkoly* mandátumát a királyi kuria 1903. novemberében avval erősítette meg, hogy ellenfelének *Jakabffy*nak mandátumát megsemmisítette. *Jakabffy* 1902. év júliusától sz. ítélet napjalg fölvette a két viselői illetményét, az ama-

lyeket most *Konkoly* követel. A gazdottság előadója ma tett jelentést arról a képviselőháznak, mely szerint a nem tartja magát illetékesnek ez ügy sára s kéri, hogy az ügyet tegyék át adás végett az *igazságügyi* bizottságh.

— **A főváros alpolgármesterrel.** A törvényhatóságának mai közgyűlése egy távirat jelenté, alpolgármesterről *Matuska* Alajost és *Rózsavölgyi* Gyulától meg.

— **Vlad Aurél beszámolója.** *Vlad* A. a dobrai kerület országgyűlési képviselő 27-én *Zámon* beszámolót tartott. A főként a román felekezeti iskolák siral szonyait pertraktálta, erősen támadva gyar kormányt, különösen annak az iskolák terjesztésére irányuló törekvése megigérte, hogy a román felekezeti ügyében a képviselőházban interpellálta kormányt. A zámi románok lelkesen nezték a képviselőt, a ki folytatja körutját a kerületben.

— **Árverés Szelléné ellen.** *Szell* ellen ma délutánra árverés volt aradi törvényszéknél, még pedig összelevő ingatlanai közöttük a *Boros* levő házára. Miután azonban az árverés valami kisebb tartozás miatt tüzetelt pedig *Szelléné* rendezte: az árverés

— **Városi közgyűlés Makón.** Makó képviselőjének ma délelőtt két sürgős elintézése végett rendkívüli közgyűlést *Farkas* József polgármester először is tett hódmezővásárhely-makónszentmiklósvasú megnyitására s bemutatta az új vasútványtársaságnak azon kérelmét, hogy a város utalványozza ki a részvényekért meg edákes 10.000 koronát. A polgármester a megnyitárról szóló jelentése kapcsán indítványozza, hogy a kereskedelmi minisztert kérjék fel, utassza az építő vállalatot a téglagyári kiterőnél egy rakodó építtetésére s a kiterő megnagyobbitására. A képviselő az indítványt egyhangulag gadtá, azután a 10000 koronát is névsi szavazással kiutalta, levonva ebből az előfizetett 90.000 korona 4 és fél százaléka mata fejében 1158 korona 75 fillért. Mátárgy a nyomtatvány szállítás ügy volt. képviselő *Neuman* József nyomdatulaj ajánlatát fogadta el, aki az egységárakból százalékat engedett.

— **Nagyherceg az iparoslegények** *Berlinből* táviratozzák: A *Vorwärts*, a sz. ták ujságjának jelentése szerint a *hesseni* herceg, a ki elölétet nélküli viselkedés többször rémületet keltett az udvari körö a karácsonyi ünnepnapok egyikén vára megjelent egy kocsmában, a hol az iparosnyek ünnepélyt tartottak. Az ünnep után a nők jelentette, hogy *egy jőtevő ur* (nem nevez meg a nagyherceget) száz márkát ajándék a vándorlegények között való kiosztására adományt mindjárt ki is osztották 91 vándorlegény között.

— **Kinevezés.** A magyar királyi államvutak igazgatósága *Vas István* dr.-t az ar. üzletvezetőség első osztályához segédfogalmazóvá nevezte ki.

— **Kristóffy János temetése.** Makó vár köztisztviselőben állott róm. kath. főpapját, *Kristóffy* Jánost, ma délelőtt helyezték örök nyulomra a családi sírboltban. Az elhunyt pap lálának híre mindenütt nagy részvétet kelt ahol csak ismerték s ez a mély részvét imz zans módon nyert kifejezést a mai temetés. Részt vett azon a megyés püspök képviselőben *Kun* László dr. apát-kanonok, az el környékbéli papság s a nagyszámu gyászrokonságon kívül a város előkelősége. Reg 9 órakor vitték a gyászokorsót a templom s az ünnepies gyászmisét *Kun* László dr. kanonok celebrálta. *Farga* J. főbíró és *Jászay* G.

— Fivül az összes jelenlevő papság előtt. Gyászbeszédet Rózsa József plébános, kerületi esperes mondván az elhunyt apát-kanonok érdemességét, szívjóságát s azt a gyászt, a váttával nemcsak s rokonságot, de a köz híveket is egyaránt érte. Szerényi közönség kísérte el az eltemetési utján.

— **Templom Gurahoncon.** A *Munk H. és* szatrinai gyártelepének tisztviselői által név emlékére a gyártelepen kőfalakat emelni s e célra 850 koronát építse. Minthogy a gyártelep tavaly megrongosult s az többé már fel sem építhető, a vezetés ezen összeget a Gurahoncon római katolikus templom felújítására, s azt Borsos Lajos gura-telepnek — ki a gyűjtést vezeti — felajánlta, s az szép tett önmagában hordja dí-
— **Antal és rutének.** Csernovitzból tá-
— **az apáca regénye.** Pár év előtt felü-
— **Egy hajótűző főnyereménye.** Végre egy-
— **Az egyesületek ellenőrzése.** A beü-
— **Huszonkétezer korona egy dobhártyáért.**

rom napi elzárásra és 22,00 korona kártérítésre ítélte.

— **Csunya nők.** Az ember azt hinné, hogy csunya nőnek lenni nem valami előnyös állapot. A nő ugyanis a külsőjével végzi legnagyobb hódításait. A férfi lehet nagy hadvezér, nagy szónok, nagy politikus, — a nő ellenben csak szép nő lehet, vagy csunya. Pedig a dolog nem így van. Vannak esetek, a mikor a nő éppen akkor boldogul könnyebben, ha csunya. Például a nevelőnők határozottan ártalmára van a szépsége. Igaz, hogy a családapa rokonszenvét hamarosan megnyeri, de annál görbébb szemmel néz rá a családanya és elgyötíri örökös gyanusításával, akár van rá oka, akár nincs. Most, a meszalaianszok aranykorában ugyancsak veszedelmese a szép nevelőnők, mert mikor hercegnők kíséretével szöknek meg, akkor a nevelőnőt sem választja el áthidalhatatlan távolság a gazdájától. Elnélfogva nem igen szorul kommentárra az a hirdetés, amely egy újságban jelent meg:

Keresetek: egy valóban kétségbevonhatatlanul csunya, de annál gyakorlottabb és képzetesebb nevelőnő, három leánygyermek mellé. Megnyerő módor és kellemes külseje egyenesen kizárva, mert a családfő és felnőtt fiai odahaza szoktak tartózkodni.

Bármily őszinte is ez a kihirdetés, nem igen hihető, hogy eredményre járjon. Mert aki a női lelket csak egy kisére ismeri, nem képzeheti el, hogy akadjon nevelőnő, aki a kihirdetés feltételeit magában föltalálna.

— **Kosárfonó tanfolyam Apateleken.** Apateleken közönségben ez évben is, mint a múltban, kosárfonó tanfolyam van készülöben. A múlt évben fényes sikert arattak, miről tanuskodott a tanfolyam végén rendezett kiállítás. A múlt évi sikertől felbuzdulva, az idén megnyitandó tanfolyamtól még nagyobb sikert várnak. A lakosság hálásan emlékszik meg a tanfolyam vezetőiről, kik ily módon is a nép boldogulását óhajtják előmozdítani.

— **A betörő újévi gratulációja.** A csikorgó téli hideg megszorította a lopások és betörések számát a mostanában éppen nem kifogástalan közbiztonságú fő és székvarosban. Tegnapi este a Sándor utcában volt ismét betörés. *Golamann* Mór banktisztviselőnek a Főherceg Sándor utca 27. számú házában levő lakásán egy eddigelé ismeretlen betörő járt. A betörő leforgatta a lakást, feltörte a szekrényeket, amelyekből 500 korona készpénzt, több értékes ékszert és ruhameit lopott el. Mielőtt eltávozott volna a betörés színhelyéről az ismeretlen tettes, egy névjegyet vett elő (név nélkül) és arra a következő alkalmi sorokat írta:

Boldog újévet kíván
a betörő.

Az udvarias, humoros, de mindenképp ismertelen betörőt most erélyesen keresi a rendőrség, hogy leadhassa nála az igazságszolgáltatás névjegyet.

— **Örült, vagy merénylő?** Említettük már több alkalommal, hogy Fiumében betörés miatt elfogott budapesti származású *Gottfried Béla* azt a meglepő vallomást tette, hogy ő rabolta ki *Boda István* budapesti pénzeslevélhordót a József-köruton. *Gottfried* vallomásával szemben azonban máris majdnem kétségkívü megállapította az eddigi vizsgálat, hogy *Gottfried* vagy hazudik, vagy örült. Ez az utóbbi feltevés a legvalószínűbb, mert *Gottfried Béla* már egy alkalommal kezelés alatt volt a *Lipótmezőn*, ahonnan azonban megszökött és nyomban betörést követett el, amely miatt hat havi fogság büntetést szenvedett el. Ennek kitöltése után került *Gottfried* Fiuméba, ahol újból betört és most került ismét az igazságszolgáltatás kezébe. *Boda István*, aki megtekintette *Gottfried* arcképét, kijelentette, hogy ő kizártnak tartja azt, hogy *Gottfried* lett volna az ő megrablója. A betörés is nagyrészt meg van már győ-

zödve arról, hogy nem az igazi rabló került kézre *Gottfried Béla* személyében.

— **Játékgár Csabán.** A *bartfai* játékgár, Csabára óhajtaná telepet áthelyezni. A gyárról, melyet az állam is támogat anyagilag, kedvező felvilágosítást nyert a közönség. Maga a gyár tulajdonosa pedig a hozzá intézett kérdésekre az válaszolta, hogy egyelőre lassanként akarja áttelepíteni vállalatát s ha azután látja, hogy van munkaerő, teljesen felállítja Csabán a telepet. Az áttelepítési időre 1200 korona évi segélyt kérne, a végleges áttelepítéskor pedig annak idején meghatározandó építési segélyt. A közönség az áttelepítést várja és annak alapján fog az adandó segély iránt határozni.

— **Két testvér tragédiája.** Megrázó tragédia játszódott le Nagykanizsán. Egy tizenhét éves fiatalember, *Deutsch Miksa* agyonlőtte kilenc éves öccsét, azután önmagára emelte a fegyvert, mert gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, mely mindkettőt munkaképtelenné tette. Atyjukat pedig a folytonos ápolás valóságos tönkretette. Az idősebb fiura ez a helyzet tűrhetelenné vált s elhatározta, hogy ennek véget vet mindnyájuk érdekében. Morfiummal elaltatta öccsét, és revolverrel agyonlőtte. Ezután maga ellen akarta fordítani a fegyvert, de ez kiesett kezéből. Mire újra fölemelte, hogy véget vessen életének, a belépők megakadályozták az öngyilkosságot. *Deutsch Miksa* bucsulevelet is hagyott hátra, melyben azt mondja, hogy szülői boldogulását célozta tettével. A tragikus eset óriási részvétet keltett a városban és az ügyészség, tekintettel a *Deutsch* állapotára, nem tett intézkedést, hogy letartóztassa.

— **Ongyilkos öreg asszony.** Makón, írja levezelőnk, az éjjel egy 60 éves öreg asszony, *Vincze Istvánné Hajdu Ágnes* öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen öreg asszonyt évek hosszú sora óta gyógyíthatatlan gyomorhaj kínozta, ez kergette a haláiba. Este rendes időben lefeküdt és éjfél tájban vette észre a férje, hogy nincs a szobában. Athíta egyik szomszédját, akivel aztán ráakadtak az öreg asszonyra a *kutban*. Nagyonhezen kihúzták, de már akkor halott volt.

— **Meggyilkolta a szeretőjét.** Gyulán véres szerelemi drama történt a napokban. A története ez: *M. Szabó János*nak, a *Braun és Czinczár* gyulai fakereskedő cég alkalmazottjának szeretője volt a felesége: *Gergely Mária*, akit nem igen régen vett nőül. Az asszonynak volt egy régi leánykori ismerőse, *Megyeri István*, a kivel fenntartotta az ismeretséget férjhez menetele után. Az ismeretségből lassanként azonban viszony fejlődött s az asszony *Megyeri* karjaiba dobta magát. Sokáig tartott viszonyuk, amelyet azonban két érzélem roztott meg. Az asszony rejtgette a pillanattól, amelyben bűnét férj esetleg felfedezi s a féltel nem hagyott nyugtot soha. *Megyeri* pedig féltékeny lett, féltékeny az asszony férjére s az bántotta, hogy *Szabóné* nem az övé. Ilyen lelki állapotokban érlelődött meg a bűnös párban az együttes öngyilkosság gondolata. Elhatározták, hogy karácsony másodnapján dobják el maguktól az életet. A meghatározott napon titkon találkoztak s kimentek *Gyulavarsándra*. Innen azonban visszatértek *Gyulára* este felé. A Magyar Király szállodába akartak szobát kivenni, de sokalták a két korona negyven fillért, amit a fogadás kért és innen is elmentek. E közben egészen beszélgetett s miután az asszony tudta, hogy férjének az éjjel éjjeli-őri szolgálatot kell teljesíteni, azt ajánlotta, hogy menjenek hozzájuk. Így is történt a dolog. Elmentek az asszony lakására, amely azonban zárva volt. *Szabó János* a férj távozásakor bezárta a szoba ajtaját. A szerelmeseket ez azonban nem akadályozta. Betörték az ajtót, behatoltak a lakásba. Itt azonban a haláiba készült asszonyt minden férjére, családi életére emlékeztette. Ez oly hatással volt rá, hogy szeretőjének hosszas habozás után kijelentette: nem akar öngyilkos lenni. *Megyeri* sokáig kérte s miután könyörgése nem használt, előrántotta forgópisztolyát. Az asszony sikoltva menekült, a férfi pedig rálőtt kétszer. Az első golyó az asszony orrcimpáját találta, a második halántékát, amire öszerezgyott. A lövöldözés zajára előrohantak a szomszédok s lefogták a gyilkost. Most az asszonyt

a gyulai kórházban ápolják; Megyeri István pedig a gyulai fogházban van.

— **Csaló herceg.** Brüsszelből táviratozzák: Néhány nap előtt nagyszabású csalások miatt tartóztatta le a rendőrség Lorsch herceget. Most kiderült, hogy a herceg hasonló üzelmek miatt le volt már tartóztatva néhány év előtt s az orvosok akkor *elmebajosnak* mondták; így szabadult ki. Az orvosok tegnap ismét megvizsgálták Lorsch herceg elmébeli állapotát s azt egészen épnek találták. Lorsch herceget tehát bünei miatt bíróság elé állítják.

— **Letartóztatott ál-detektív.** Gárdonyi Andor budapesti hirdetésügyi ügynök, előszeretettel játsza a hírlapíró ismerősei köreiben és így mindenféle visszaélést követett el. Legutóbb detektívnek adta ki magát a könnyelmű fiatal ember, aki ilyenformán rendőri felügyelet alatt álló leányoktól pénzt csalt ki, mondván, hogy ő detektív, akit a főkapitányság, bizonyos pénzek beszédésével bízott meg. Gárdonyi Andor ezenkívül még mint az „*Országos Értesítő*” szerkesztője is követett el visszaéléseket. — A rendőrség a szédülő fiatal embert előállította és kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Az aradi tej és vajközpont az újév kezdetén összes készítményeit áruba bocsájtja,** melyek közül kiváltképp a paszterizált édes tejszeletet a közönség figyelmébe ajánlja. A gyár legmodernebbül van berendezve, gépelel mind újak s így termékei is a legmagasabb szinten állnak. A tej- és vajközpont termékeinek elárulását a legelőkelőbb aradi fűszer- és csomagolókereskedők közvetítik. Mai lapunkon egy árjegyzékét is mellékeljük fenti cégnek, melyet a közönség figyelmébe ajánlunk.

— **Finom cipők összetörődése.** A Szabadság-téren Porter Vilmos Nagy Áruházában igen jelentékeny raktár torlódot össze különösen finom cipőkben. Ez a körülmény arra indítja az áruházat, hogy a finom cipőket rendkívül leszállított árakon bocsássa eladásra. Akik tehát barátjai az olcsó bevásárlásnak, bizonyára nem fogják eimulasztani ezen ritkán kinákozó alkalmat. Hisz most ugyanis beállt már a havas tél és mindenkinek van szüksége jó cipőre. Bőlelt posztó száru lábbelikben igen nagy a választék (ugy hölgyek, mint férfiak számára.) A Porter-féle cipők jó készítésű, sikkos és elegáns cikkek.

— **Újévi és alkalmi nászajándékok a legolcsóbb árakban, óriási választékban** Weinberger Ferenc ékszer és óra üzletében kaphatók. Arad, Központi szálló. Telefon 439.

— **Minden nőnek tudnia kell,** hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol ugorkatej azonnal eltüntet ezeplőt, májfoltot és mindenféle tisztátanságot az arcról és annak gyönyörű üdőségét, fiatalosát kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ára 2 korona, hozzávaló ugorka szappan 1 kor. 3 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz ura-nál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tábor Gyula gyógyszerárában Pécskai-ut 18 sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

— **Egy millió korona hozománynyal rendelkező hölgy sem igényelhet szebb ékszereket nász-, vagy karácsonyi ajándéknak, mint a milyenek a Tökölly-téren Farkas Streicher cégnél, valódi arany- és ezüst tárgyakban, dus választékban és rendkívül olcsó árak mellett beszerezhetők.** Ezen cég az igen tisztelt vásárló közönség kényelmére a zálogüzletről elkülönítve egy külön bejára ot rendeztetett be, mely bejárat a Tökölly-térre nyílik. Ugyanott dus választékban meglepő olcsó árak mellett, szép és alkalmas nász és karácsonyi ajándéknak china ezüst tárgyak is kaphatók.

— **Nátha, köhögés, rekedtség, nyálkásodás és torokbeli ingerlő hatású a Senega meipasztila.** Kapható Kossuth gyógyszerárában, Boros Benitér 15. (Dengi ház.) Ára egy korona.

— **Szoba illatok a legfinomabb minőségekben.** 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisz cégnél Aradon.

— **Pármal ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról megtudjuk, üditi

hogy még a legérzékenyebb arcbordekek is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros, Miskolcon. Kapható Aradon, Vojtek és Weisz gyógyáru kereskedésében.

NAPIREND.

December 31. Csütörtök. Róm kath. naptár: Szilveszter. — Protestáns naptár: Szilveszter. — Görög-keleti naptár (december 19.): Sebestyén. — A nap két 7 óra 34 perckor, nyugszik 4 óra 1 perckor.

Közlöny-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-museum helyisége mellett a főterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, délen elvélve csapadék.

December 31. Az aradi tornaegyesület evezős alosztályának alakuló közgyűlése délután 3 órakor (Központi kávéház.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Spiegel Jákó, Pécs. — Gerő R. és társa, divatárú-cég, Mohács. — Molnár István, Makó. — Büchler Mór, Perla. — Gewürz Gusztáv, Bécs. — Planer Ignác, Bécs. — Zuckermann Samuel, Heróvitz. — Stein László, Stanislaw. — Rosenzweig Zsigmond, Bécs.

Budapesti ár- és értéktörzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 30

Aradon. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Szilárd irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonafélék 5 fillérrel drágább. Időjárás hideg.

Aradon. Berlin 1/4, Páris 10 olcsóbb.

Zárás 6 órakor:

Buza 1904. áprilisra	7.87 — 7.88
Buza 1904. októberre	7.65 — 7.66
Rozs 1904. áprilisra	6.67 — 6.68
Zab 1904. áprilisra	5.48 — 5.49
Tengeri 1904. májusra	5.20 — 5.21
Répcse 1904. augusztusra	11.75 — 11.85

Zárás 6 órakor:

Buza 1904. áprilisra	7.93 — 7.94
Buza 1904. októberre	7.69 — 7.70
Rozs 1904. áprilisra	6.70 — 6.71
Zab 1904. áprilisra	5.55 — 5.56
Tengeri 1904. májusra	5.22 — 5.23
Répcse 1904. augusztusra	11.75 — 11.85

Zárás 6 órakor:

Osztrák hitelrészvény	682.75
Magyar hitelrészvény	77.50
Lezártbank részvény	459.—
Rima-Murányi vasmű részvény	500.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	672.50
Közúti vasút	603.—
Városi villamos vasút részvény	327.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelelem.

— December 30. —

Magyar elvétel: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felett súlyban — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban 116—8 fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felett súlyban 122—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 122—3 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm felett súlyban 122—3 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Az esztendő utolsó napján üdvözlőnként és köszönetünként küldjük vidéki tudósítóinknak és munkatársainknak, akik az év folyamán fáradhatatlan buzgósággal és igaz szeretettel támogatották munkásságuk által az *Aradi Közlönyt*. Mikor mindnyájuknak boldog új évet kívánunk, azzal a reménnyel tesszük ezt, hogy a régi buzgóság ezentúl sem fog csökkenni, és hogy továbbra is találkozzunk azzal a szeretetteljes rokonszennel, amelyet érdeme szerint

Uj-évr

Uj-évi képes-levelezőlapok
üdvözlő jegyek

óriási választék

Névjegyek

a legfinomabb, divatos kivitelben gyártottak és olcsón készítettnek.

Diszlevélpapírok

kisebb és nagyobb kazettákban óriási választékban mesés olcsón kaphatók.

Diszművek, ifjusági iratok, regények, képek, könyvek
mint

alkalmi vétele

meglepő olcsó árak

kerülnek forgalomba!

Legnagyobb választék könyvekben

Minden irodalmi újdonság raktáron

Bármely vallású **imakönyvek** nyörű kötetekben, igen olcsó árakon. **Hock legújabb imakönyve** 10 fillér kivitelben.

Naptárak nagy választéka. Eljegyzési naptárak rendkívül jó nyos árakon.

Irodai cikkek, kitűnő minőségben. **Her-féle üzleti könyvek** teljes bizonyosság mellett, gyári árak mellett.

Festészeti kellékek, valódi düsseldorfi olajfestékek, paletták, a legjobb belga festővaszon. Olaj- és akvarell festékek egész felszerelése kazettákban; tömítők nagy választéka úgy eladva mint kölcsönzésre.

Remek **rémetszetek** igen jó áron kaphatók.

Egyes könyvek, valamint egész könyvtárak méltányos árakon való vásárlás. Szintügy könyvtárak előnyös árakon berendezése és kiegészítése.

Keresem a Hét, Uj Idők, Mátyás Vasárnapi Ujság, Kakas Márton, Borsos Jankó, En Ujságom, Fliegende és Ma Figaró utóbbi évfolyamait 1903-ig kapható rólak.

Kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsák

könyv-, zenemű- és papír-kereskedése, quariuma, könyv- és zenemű kölcsönözés. Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Ellé)

Városl és megyei telefon: 385.

SZEGETYEN- CSARNOK

AZ Antikrisztus csodái.

— Regény —

Írta: Lagerlöf Zolma.

Az Aradi Közlönynek fordította:

Ochsenky Viktor.

(39)

(Folytatás.)

Lehetetlen volt iskolát tartani ezen a napon, mert a gyerekek folyton sirtak. S délelőtt a gyerekek folyton sirtak. S délelőtt a gyerekek folyton sirtak. S délelőtt a gyerekek folyton sirtak.

szabó- és varga-inasoknak is szabad volt. De a szegény fickók nem merték a szabadságot, ott maradtak a műhelyvártak.

a harangszó tartott délután is.

S ekkor a Palazzo Geracinak, melyben most apán koldusok laktak, a vén kapusa, aki ma is csak nyomorúságos rongyokba öltözött koldus volt, felvette világoszöld bársonykészült libériáját, melyet csak ünnepnapon a király születésnapján hordott. Essenként ártatta őt így ünnepi öltözékbe állni ott alatta anélkül, hogy a félelem lúdbőrössé tette volna a hátát, mert mindenki megérte, hogy az aggasztán azt várja, hogy nem lesz több ur, mint a világ vége fog bevonulni a kapun, amelynek ő az őre.

Borzasztó volt, hogy ijesztgették egymást emberek.

A szegény Torino, aki hajdan módos ember volt, házról-hára járt s azt kiabálta, hogy az idő, mikor mindazok elveszik jutalékukat, akik őt megcsalták és kifosztották. Bekorzon levő kis boltokba, öklével verte a koldusok számára, akiknek része volt az eladásban.

Éppen olyan borzasztó volt az is, amit az ól beszélt az Európa-kávéházban. Minden évéről-évre mindennap ott ült a székben, ahol mindenki azt hitte, hogy már nem tudnak egyebet tenni, mint kártyázni. De most eldobták a kártyát s nagy szóval megfogadták, hogy ha túlélik ezt a mai borzasztó napot, soha többé kártyát nem vesznek a kezükbe.

Donna Eliza boltja tömve volt emberrel, akik egyre-másra vásárolták a szent dolgokat, ezzel nyerjék meg a szenteket s elfordítják veszedelmét. De Donna Eliza csak Gaetano gondolt, aki távol van, s arra gondolt, hogy az őcsese el fog pusztulni az uton. Segy seppet sem örült annak a sok pénznek, melyet ezen a napon keresett.

S mikor San Pasquale harangjai délután is csak tovább zúgtak, az emberek alig bírták tovább elviselni az életet.

Mert most már tudták, hogy földrengést vártak.

A szűk utcákban, melyekben még a házak felni látszottak a földrengéstől s egészen egyenesen húzódtak, hogy támogassák egymást, emberek az eső ellenére is kihordták ócsornyomorúságos butorait s az ágyterületekhez húztak feljűk sátrat. S a földön fekvő ledekét is kivitték s ládákkal takarták le. Az eső ellenére is úgy nyüzsgött a nép a utcán, hogy alig lehetett keresztülfurakodni ott. Mert mindenki igyekezett ki a Porta San Pasquale felé, hogy lássa hogyan himbálóznak, hogyan lépdelnek a harangok s meggyőződjenek, hogy a föld még mindig feszesre van kötve, senki sem húzza. S aki kiment, térdre rogyott ott az utcán, ahol patakban folyt a víz s feneketlen volt a sár.

A San Pasquale-templom kapui, mint rengek, zárva voltak, de a templom mellett ott állt Fra Felice egy réztányérral s alamtögyűjtött.

Hosszu sorban várdoroltak a halálra íjelt emberek San Pasqualenak a kömenyezet alatt a szobrához s csókozták a kezét. Egy öreg ember óvatosan hozott valamit, amit gondosan tejtetgetett a nagy, zöld esernyője alatt. Vizet olajjal töltött kis bögre volt benne hal-

harangok t megkötni, mégsem mert senki tanácsolni. Mert senki sem merészelt volna elhallgattatni Isten hangját.

Aré sem mert mondani senki, hogy az egész dolog csak Fra Felice ármánya, hogy pénzt szedhesen össze. Fra Felicet szerették az emberek. Aki ilyesmit mondott volna, az pörül jár.

Donna Micaela is kiment a San Pasquale templomához, az apjával együtt. Magasra fel emelt fejével s egészen félelem nélkül ment oda. Azért ment, hogy hálát adjon a szentnek, mert egyike volt azoknak az Alagonáknak, akik oly sokáig voltak urai a városnak.

Egész nap ijedségtől sápadt, reszkető emberek járták a boltját. S mindenki azt kérdezte tőle: — Rettenetes harangszó ez, don Ferrante! Mi lesz velőlünk, don Ferrante?

Alig volt lakója a városnak, aki meg ne fordult volna a boltjában, hogy a tanácsát kérje. Amíg csak a harangszóban tartott, ott támasztották a falat, meg a bolti asztalt, anélkül hogy csak egy szoldó árát is vásároltak volna.

Még Favara Ugo, a hipokondrikus ügyvéd is odament a boltjába, székét vett s leült a bolti asztal mögött. S egész nap ott ült don Ferrante nyakán, halotthalványan, mozdulatlanul. Nyilván a legszörnyűbb kínokat szenvedte, de nem szólt egy szót sem.

Torino il Martello pedig minden öt percben bebottolt, öklével ráütött az asztalra s azt ordította, hogy eljött a pillanat, mikor don Ferrante bűnhődni fog.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— December 29. —

Fehér Kereszt szálloda Bleier József utazó Budapest. — Grünbaum József kereskedő Budapest. — Somogyi Lajosné máv. ellenőrné Budapest. — Deutsch János főhadnagy Budapest. — Glück Manó utazó Budapest. — Horváth Gyula bizt. titkár Budapest. — Schüssinger Alajos kereskedő Budapest. — Sebestyén József kereskedő Budapest. — Meveczky Arpad erdész Kossice — Spanach József kapitány Budapest. — Kohn Miksa mérnök Budapest. — Ungár Bertalan utazó Budapest. — Oltár Berthold utazó Bécs.

Központi szálloda. Báró Solymosy Lajos birtokos Borosjenő. — Dr. Szathmáry Mihály ügyvéd Szentés. — Szilágyi Jenő szolgabíró Battonya. — Horovitz Béla vállalkozó Kolozsvár.

Nemzeti színház.

Bérlet 89. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1903. évi december hó 31-én.

A peleskei nótárius.

Bohózat 3 szakasz, 4 felvonásban. Írta: Gaál József.

SZEMÉLYEK:

Zajtay István	Polgár S.	Biróné	Répágy G.
Klára, neje	Csigaházi E.	Királyné	Gööz Aranka
Sándor, fia	Pónis Lajos.	Megyebiztos	Juhász S.
Baczur Gazsi	Békésy Gy.	Sebestyén	Németh J.
Peleskei bíró	Békés Gyula.	Rendező	Simon Jenő.
Peleskeirektor	Füredi J.	Othelo	Könyves J.
Tóti Dorka	Pajor Agnes.	Desdemona	Gazdi A.
Kis bíró	Győre Alajos.	Fanni	Szilassy J.
Ejtő őr	Ligetű V.	Nina	Fői Frida.

Kezdete este 7 órakor.

NYILTÉR.*

Pöstyén

csás. közvény,
technikai, csodálatok
speciális leghíresebb
gyógyhelye.

Prep.: a fürdőszobák

Téli kúra
kényelmesen a fürdő-
intézetben.

Házi kúra
az iszappal készített
kezelésben.

Alulírott fűszerkereskedők közös meg-
egyeződéssel és kötelezőleg kijelentjük, hogy
ujév napján 2009

életünket egész napon át zárva tartjuk.

Arad, 1903. december 28.

Éles Armin

Fejér Gyula

Dürr Gusztáv

Lázár Gyula

Tamasdán Kornél

Daimel Lajos

Hartmann Samu

Färber Lajos és testvére

Karátsonyi Antal

Follák József

Guttman Samu

Rothstein Mór

100 korona jutalomban

részesül az, aki akár a városi rendőrka-
pitányi hivatalban, akár az Aradi Villa-
mossági Részvénytársaságnál szavatosság
mellett feljeleníti azon egyénnek nevét és
lakását, aki folyó hó 26-án, szombaton
délelőtt vagy a kora délutáni órákban

az Erzsébet-körut és Zoltán-utca sarkán
levő villamos vezetékoszlopon

a biztosító dugasz ólomdrótját
keresztülvágta.

Ez a dugasz a föld felszínétől számi-
tott 5 méter magasságban van elhelyezve.

A feljelentésnek oly módon kell történ-
nie, hogy annak nyomán a tettes minden
kétséget kizáró módon kideíthető legyen.

Ennek megtörténte után a 100 korona
jutalom a villamossági részvénytársaság
irodájában ki fog fizettetni.

2015 Aradi Villamossági Részvénytársaság.

A fűtési idény beálltával ajánlunk

elsőrendű darabos, magas hőfoku, salon

fűtő kőszenet,

100 kiló 3 korona 40 fillér;

elsőrendű darabos

111

légszesz pirszenet (coaks)

100 kiló 4 korona — fillér.

Bérmentve házhoz szállítva.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett

félnapi időt kérünk.

Ugy fűtőkőszenéll, mint pirszenéll

500 klg. vételnél 25 fillér enged-
ményt nyújtunk.

Vasaláshoz
ajánlunk, száraz bükkfából égetett
faszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Csomagolás fűtőszén 50 kgrmos zsákokban.
Csomagolás Coaks 40 kgrmos zsákokban.
Csomagolás faszén 25 kgrmos zsákokban.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vasker
Aradon.
Telefon szám 139.

NÉVJEGYEK

BÁLI

MEGHIVÓK

egyszerű és diszes kivitelben

TÁNCZRENDEK

óriási választékban

méltányos áron

kaphatók:

Aradi Nyomda Részvénytársaság

könyvnyomdájában

Aradon, József főherceg-ut 22. szám.

Telefon 151.